

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0227(COD)

14488/1/18
REV 1

TELECOM 419	CYBER 289
AUDIO 104	JAI 1165
CULT 149	DIGIT 231
EDUC 435	DATAPROTECT 253
COMPET 794	DAPIX 356
RECH 498	FREMP 202
IND 358	RELEX 985
MI 859	CADREFIN 369
ESPACE 68	CODEC 2052

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12705/18, 13243/18, 13467/18, 14262/18

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 10167/18 + ADD 1, ADD2, ADD 3

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027

- Μερική γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 6 Ιουνίου 2018, η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027¹. Πρόκειται για μία από τις προτάσεις που αφορούν το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (εφεξής: ΠΔΠ), που αποτελεί μέρος του κεφαλαίου «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».

¹ Έγγρ. 10167/18 + ADD 1.

2. Στόχος της πρότασης είναι να θεσπίσει μηχανισμό δαπανών για να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη του ψηφιακού μετασχηματισμού για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις της ΕΕ, με την ενίσχυση των ψηφιακών ικανοτήτων της ΕΕ σε πέντε βασικούς τομείς (τους αποκαλούμενους «ειδικούς στόχους»): Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, Τεχνητή νοημοσύνη, Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και Εμπιστοσύνη, Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και ανάπτυξη, Βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα. Το προτεινόμενο συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο ανέρχεται σε 9.2 δισ. ευρώ.
3. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αρμόδια επί της ουσίας είναι η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) και ως εισηγήτρια για τον φάκελο ορίστηκε η κα Angelika Mlinar (ALDE, Αυστρία). Η ανωτέρω επιτροπή ψήφισε σχετικά με το σχέδιο έκθεσής της στις 21 Νοεμβρίου 2018. Η ολομέλεια θα ψηφίσει σε προσεχή της σύνοδο.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 17 Οκτωβρίου 2018.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

5. Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση και την εκτίμηση επιπτώσεων στην Ομάδα «Τηλεπικοινωνίες και Κοινωνία της Πληροφορίας» (εφεξής: Ομάδα TELE) τον Ιούλιο 2018.
6. Αναφορικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων, οι αντιπροσωπείες εξέφρασαν γενικά τη γνώμη ότι παρέχει ικανοποιητική ανάλυση και υποστηρίζει επαρκώς την πρόταση της Επιτροπής. Ορισμένες αντιπροσωπείες εκτιμούν ότι δεν περιλαμβάνει αρκετές πληροφορίες για τα κράτη μέλη σχετικά με τις ενδεχόμενες δαπάνες της εφαρμογής και της συγχρηματοδότησης. Ζήτησαν εξάλλου να διευκρινιστούν οι πιθανές επικαλύψεις και/ή συνέργειες με άλλα παρόμοια προγράμματα προκειμένου να γίνει πλήρως κατανοητή η «γενική εικόνα» όλων των τομεακών προγραμμάτων στον ψηφιακό τομέα. Εκφράστηκε γενικά η επιθυμία για σαφέστερο πρότυπο διακυβέρνησης. Ορισμένες αντιπροσωπείες θα επιθυμούσαν περισσότερη ανάλυση σχετικά με τις επιπτώσεις στις ΜΜΕ. Επιπλέον, εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με τους υφιστάμενους και τους προσφάτως δημιουργηθέντες κόμβους ψηφιακής καινοτομίας.

7. Η εξέταση της πρότασης στην Ομάδα TELE άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2018 και έκτοτε η πρόταση συζητήθηκε εντατικά σε σειρά συνεδριάσεων, βάσει αρκετών συμβιβαστικών κειμένων της Προεδρίας². Οι αντιπροσωπείες εξέφρασαν εν γένει ικανοποίηση για την πρόταση της Επιτροπής, αλλά έθεσαν σειρά ερωτημάτων και ζήτησαν περαιτέρω πληροφορίες, διευκρινίσεις και εξέφρασαν ανησυχίες που ελήφθησαν στη συνέχεια υπόψη στα συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας. Μετά από τις συζητήσεις στην ομάδα εργασίας, η Προεδρία περιέλαβε σειρά τροποποιήσεων, ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα θέματα:

- τροποποίηση του ορισμού των «ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας» και των «προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων», και προσθήκη τριών νέων ορισμών,
- βελτίωση του κειμένου σχετικά με τους συγκεκριμένους ειδικούς στόχους,
- λεπτομερέστερες διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή και διακυβέρνηση του προγράμματος, όπως ο καθορισμός των ειδικών στόχων που θα υλοποιηθούν με άμεση διαχείριση και εκείνων που θα υλοποιηθούν με έμμεση διαχείριση και η διευκρίνιση ότι τα προγράμματα εργασίας υπό άμεση διαχείριση θα εγκριθούν με εκτελεστικές πράξεις,
- αποσαφήνιση των κριτηρίων και της διαδικασίας καθορισμού/επιλογής των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας,
- τροποποίηση των δεικτών επιδόσεων για την παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος.

8. Βάσει της προόδου στο επίπεδο της ομάδας εργασίας, η Προεδρία θα προτείνει να εγκριθεί μερική γενική προσέγγιση στο Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας της 4ης Δεκεμβρίου. Το κείμενο της μερικής γενικής προσέγγισης περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Τα ακόλουθα στοιχεία (που σημειώνονται εντός αγκυλών στο παράρτημα) εξαιρούνται από τη μερική γενική προσέγγιση:

² Έγγρ. 12705/18, 13243/18, 13467/18 και 14262/18.

- το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ) και ε), μέρος της αιτιολογικής σκέψης 22 και το άρθρο 6 παράγραφος 2 σχετικά με τον ειδικό στόχο για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ενόσω εκκρεμούν οι συζητήσεις σε άλλα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου σχετικά με τον κανονισμό για τη σύσταση του ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού³.
- η αναφορά, στο άρθρο 15 αναφορικά με τις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις, στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», εν αναμονή των συζητήσεων στα υπόλοιπα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου σχετικά με τον κανονισμό «Ορίζων Ευρώπη»⁴.
- το άρθρο 22 παράγραφος 2, σχετικά με τη σφραγίδα αριστείας, ενόσω βρίσκονται εν εξελίξει οι συζητήσεις στα λοιπά προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου σχετικά με τους οριζόντιους κανόνες για την παροχή υποστήριξης σε δράσεις που έχουν λάβει την πιστοποίηση σφραγίδας αριστείας και τον καθορισμό των λοιπών προϋποθέσεων για την παροχή υποστήριξης.
- Δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί μέρος της δέσμης προτάσεων που συνδέονται με το ΠΔΠ, όλες οι διατάξεις με δημοσιονομικές επιπτώσεις ή οριζόντιου χαρακτήρα έχουν διαχωριστεί και, επομένως, αποκλείονται από την προτεινόμενη μερική γενική προσέγγιση που επιδιώκεται, εν αναμονή περαιτέρω προόδου όσον αφορά το ΠΔΠ. Οι διατάξεις αυτές αφορούν: το στοχευόμενο ποσοστό των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ για στόχους σχετικούς με το κλίμα (αιτιολογική σκέψη 43), την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη (αιτιολογική σκέψη 49), το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος (άρθρο 9 παράγραφος 1), τα ενδεικτικά ποσά που κατανομούνται σε ειδικούς στόχους (άρθρο 9 παράγραφος 2), τη συμμετοχή τρίτων χωρών συνδεδεμένων με το πρόγραμμα (άρθρο 10 και αιτιολογική σκέψη 48) και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (άρθρο 28).

³ Πρόταση της Επιτροπής 2018/0328 της 12ης Σεπτεμβρίου 2018.

⁴ Πρόταση της Επιτροπής, COM(2018) 0435 της 8ης Ιουνίου 2018.

Σημ: Αναφέρεται υπ' όψιν των αντιπροσωπειών ότι ορισμένα μέρη του κειμένου (εκτός των προαναφερόμενων) εμφανίζονται εντός αγκυλών στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Πρόκειται κυρίως για παραπομπές σε νομικές πράξεις που βρίσκονται ακόμη υπό συζήτηση. Μοναδικός σκοπός αυτών των αγκυλών είναι να υποδειχθεί ότι η παραπομπή θα πρέπει να επικαιροποιηθεί στο τέλος της διαδικασίας.

9. Το πρώτο κείμενο της μερικής γενικής προσέγγισης (έγγρ. 14488/18) επικαιροποιήθηκε ελαφρώς μετά τη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 28 Νοεμβρίου 2018. Οι αλλαγές επισημαίνονται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος με υπογραμμισμένα στοιχεία και έχουν ως εξής:
- το άρθρο 10 και η αιτιολογική σκέψη 48 σχετικά με τις συνδεδεμένες με το πρόγραμμα τρίτες χώρες έχουν αποκλειστεί από τη μερική γενική προσέγγιση και, συνεπώς, εμφανίζονται σε αγκύλες·
 - στο παράρτημα 1 μέρος 1.1, στο αγγλικό κείμενο της πρότασης, έχει διαγραφεί η λέξη «on» ως περιττή.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

10. Ως εκ των ανωτέρω, η Προεδρία εκτιμά ότι το τρέχον κείμενο αποτελεί σταθερή και ισορροπημένη βάση για την επίτευξη μερικής γενικής προσέγγισης. Καλείται ως εκ τούτου το Συμβούλιο να εγκρίνει τη μερική γενική προσέγγιση κατά τη σύνοδό του στις 4 Δεκεμβρίου 2018.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 172 και το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁵,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027 που πρόκειται να αποτελέσει το βασικό ποσό αναφοράς, κατά την έννοια της ξη παραπομπή να αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία σχετικά με τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁷, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

⁵ ΕΕ C , , σ. . προς επιβεβαίωση

⁶ ΕΕ C , , σ. . προς επιβεβαίωση

⁷ Η παραπομπή να αναπροσαρμοστεί: ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1. Η συμφωνία διατίθεται στη διεύθυνση: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

- (2) Για το παρόν πρόγραμμα ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [...] (ο «δημοσιονομικός κανονισμός»). Καθορίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις δημόσιες συμβάσεις, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- (3) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96¹⁰ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου¹¹, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διόρθωσης και της διερεύνησης των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ή των μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

⁸ ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1-22. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1>

⁹ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1-4. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1>

¹⁰ ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2-5. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1>

¹¹ ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1-71. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1>

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

- (4) Σύμφωνα με *ξαναφορά προς επικαιροποίηση ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με την έκδοση νέας απόφασης σχετικά με τις ΥΧΕ*: άρθρο 88 της απόφασης του Συμβουλίου / EE¹³, πρόσωπα και οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.
- (5) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016¹⁴, είναι αναγκαίο να αξιολογηθεί αυτό το πρόγραμμα με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, αποφεύγοντας ταυτόχρονα την υπερβολική ρύθμιση και τον διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη **και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα πλαίσια μέτρησης και συγκριτικής αξιολόγησης στον ψηφιακό τομέα**. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος σε επίπεδο πολιτών.
- (6) Η Ψηφιακή Σύνοδος Κορυφής του Τάλιν¹⁵ του Σεπτεμβρίου 2017 και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου¹⁶ της 19ης Οκτωβρίου 2017 κατέδειξαν την ανάγκη να επενδύσει η Ευρώπη στην ψηφιοποίηση των οικονομιών μας και στην αντιμετώπιση του χάσματος των δεξιοτήτων για τη διατήρηση και ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, της ποιότητας ζωής και του κοινωνικού ιστού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες για καινοτομία, ανάπτυξη και απασχόληση, θα συμβάλει στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητά μας και θα ενισχύσει τη δημιουργική και πολιτιστική πολυμορφία. Η αξιοποίηση αυτών των ευκαιριών απαιτεί συλλογική αντιμετώπιση ορισμένων εκ των προκλήσεων που θέτει η ψηφιακή μεταμόρφωση και η επανεξέταση των πολιτικών που επηρεάζονται από τον ψηφιακό μετασχηματισμό.
- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε ιδίως στο συμπέρασμα ότι η Ένωση θα πρέπει να αντιμετωπίσει επείγοντως τις αναδυόμενες τάσεις: σε αυτές περιλαμβάνει ζητήματα όπως η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης και οι τεχνολογίες καταναλωμένου καθολικού και αλυσίδας ομάδας συναλλαγών (π.χ. «blockchain»), εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων, των ψηφιακών δικαιωμάτων και των δεοντολογικών προτύπων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για την τεχνητή νοημοσύνη μέχρι τις αρχές του 2018 και ζήτησε από την Επιτροπή να αναλάβει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των όρων παισιώσεως, με σκοπό να μπορέσει η ΕΕ να διερευνήσει νέες αγορές μέσα από ριζικές καινοτομίες βάσει κινδύνου και να επιβεβαιώσει εκ νέου τον ηγετικό ρόλο της βιομηχανίας της.

¹³ Απόφαση // ΕΕ του Συμβουλίου.

¹⁴ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

¹⁵ <https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit>

¹⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>

- (8) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένα νέο, σύγχρονο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα υλοποιεί αποτελεσματικά τις προτεραιότητές της μετά το 2020»¹⁷ περιγράφει μεταξύ των επιλογών για το μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο, ένα πρόγραμμα για τους ψηφιακούς μετασχηματισμούς της Ευρώπης, προκειμένου να επιτευχθεί «μεγάλη πρόοδος προς την έξυπνη ανάπτυξη σε τομείς όπως οι υψηλής ποιότητας υποδομές δεδομένων, η συνδεσιμότητα και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο». Θα επιδιώξει να εξασφαλίσει την ηγετική θέση της Ευρώπης στον τομέα της υπερυπολογιστικής, του διαδικτύου επόμενης γενιάς, της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής και των μαζικών δεδομένων. Θα ενισχύσει την ανταγωνιστική θέση της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων στην Ευρώπη σε ολόκληρη την ψηφιοποιημένη οικονομία και θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην κάλυψη του χάσματος δεξιοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση.
- (9) Η ανακοίνωση με τίτλο «Προς έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων»¹⁸, αντιμετωπίζει το νέο μέτρο που πρέπει να ληφθεί ως βασικό βήμα προς έναν κοινό χώρο δεδομένων στην ΕΕ - ένας ψηφιακός χώρος απρόσκοπτης πρόσβασης με κλίμακα που θα επιτρέπει την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών βασισμένων σε δεδομένα.
- (10) Ο γενικός στόχος του προγράμματος θα πρέπει να είναι η υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της βιομηχανίας και η προώθηση της καλύτερης εκμετάλλευσης του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προς όφελος των επιχειρήσεων και των πολιτών σε ολόκληρη την Ένωση, **συμπεριλαμβανομένων και των εξόχως απόκεντρων, καθώς και των οικονομικά μειονεκτούσων περιοχών**. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διαρθρωθεί σε πέντε Ειδικούς Στόχους που θα αντικατοπτρίζουν βασικούς τομείς πολιτικής, και συγκεκριμένα: υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, [...] τεχνητή νοημοσύνη, **ασφάλεια στον κυβερνοχώρο**, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα. Για όλους αυτούς τους τομείς, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στοχεύει στην καλύτερη ευθυγράμμιση των πολιτικών της Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειακών πολιτικών και στη συγκέντρωση ιδιωτικών και βιομηχανικών πόρων προκειμένου να αυξηθούν οι επενδύσεις και να αναπτυχθούν ισχυρότερες συνέργειες.

¹⁷ COM(2018) 98 final

¹⁸ COM (2018) 125 final

- (11) Θα πρέπει να αποδοθεί κεντρικός ρόλος για την εφαρμογή του προγράμματος στους **ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας**, οι οποίοι θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ευρεία υιοθέτηση προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών από τη βιομηχανία, **ιδίως από τις ΜΜΕ και τις οντότητες που απασχολούν πάνω από 3 000 εργαζομένους, αλλά δεν είναι ΜΜΕ (εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης)**, από δημόσιους οργανισμούς και ακαδημαϊκούς κύκλους. **Για να γίνει σαφέστερη η διάκριση μεταξύ Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του παρόντος προγράμματος και Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας που ιδρύθηκαν βάσει της ανακοίνωσης για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (COM(2016) 180 final) και χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές, οι Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από το παρόν πρόγραμμα πρέπει να αποκαλούνται Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας.** [...] Οι ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας θα χρησιμεύσουν ως σημεία πρόσβασης στις τελευταίες ψηφιακές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (ΥΥΕ), της τεχνητής νοημοσύνης, της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, καθώς και άλλων υφιστάμενων καινοτόμων τεχνολογιών όπως οι βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, διαθέσιμες επίσης σε εργαστήρια εργοστασίων ή εργαστήρια πόλεων. Δρουν ως σημεία ενιαίας εισόδου στην πρόσβαση στις δοκιμασμένες και επικυρωμένες τεχνολογίες και στην προώθηση της ανοιχτής καινοτομίας. Θα παρέχουν επίσης υποστήριξη στον τομέα των προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων. Το δίκτυο **ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας** θα πρέπει επίσης να συμβάλει στη συμμετοχή των εξόχως απόκεντρων περιφερειών στην ψηφιακή ενιαία αγορά. Ένα δίκτυο ψηφιακών κόμβων καινοτομίας θα πρέπει να διασφαλίζει [...] **ευρεία γεωγραφική κάλυψη σε όλη την Ευρώπη**¹⁹.
- (11α) Ένα πρώτο σύνολο **ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας** θα επιλεγεί με βάση τις προτάσεις των κρατών μελών και στη συνέχεια το δίκτυο θα διευρυνθεί μέσω μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να κατατάξουν τους υποψηφίους σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες τους ενώ η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει ιδιαίτερος υπόψη τη γνώμη κάθε κράτους μέλους πριν από την επιλογή ευρωπαϊκού κόμβου ψηφιακής καινοτομίας στο έδαφός του. Η Επιτροπή δύναται να καλέσει ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν την άσκοπη επικάλυψη αρμοδιοτήτων και καθηκόντων σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να υπάρχει επαρκής ευελιξία κατά τον προσδιορισμό των κόμβων και τον καθορισμό των δραστηριοτήτων και της σύνθεσής τους.**
- (11β) Μια κοινοπραξία νομικών οντοτήτων μπορεί να [...] επιλεγεί ως ευρωπαϊκός [...]κόμβος ψηφιακής [...]καινοτομίας βάσει της διάταξης του άρθρου 197 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού που επιτρέπει σε οντότητες που δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου να συμμετέχουν σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων υπό τον όρο ότι οι εκπρόσωποί τους έχουν την ικανότητα να αναλαμβάνουν νομικές υποχρεώσεις για λογαριασμό των οντοτήτων και ότι οι οντότητες παρέχουν εγγυήσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης ισοδύναμες με εκείνες που παρέχουν τα νομικά πρόσωπα.

¹⁹ Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (COM (2016) 180 final)

- (11γ) Οι ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν συνεισφορές από τα κράτη μέλη, τις συμμετέχουσες τρίτες χώρες ή τις δημόσιες αρχές τους, συνεισφορές διεθνών φορέων ή ιδρυμάτων, συνεισφορές του ιδιωτικού τομέα, ιδίως από τα μέλη, τους μετόχους ή τους εταίρους των Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας, έσοδα που προέρχονται από τα ίδια τα περιουσιακά στοιχεία και τις δραστηριότητες των Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας, κληροδοτήματα, δωρεές και συνεισφορές από ιδιώτες ή χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων με τη μορφή επιχορηγήσεων [...] από το πρόγραμμα και άλλα προγράμματα της Ένωσης.
- (12) Το πρόγραμμα πρέπει να υλοποιηθεί μέσω έργων που ενισχύουν τις βασικές ψηφιακές δυνατότητες και την ευρεία χρήση τους. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη [...] **συγχρηματοδότηση** με τα κράτη μέλη και, όταν χρειάζεται, τον ιδιωτικό τομέα. **Το ποσοστό [...] συγχρηματοδότησης θα πρέπει να ορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται η ενωσιακή χρηματοδότηση να καλύπτει ως και το 100% των επιλέξιμων δαπανών.** Αυτό θα πρέπει ιδίως να απαιτεί την επίτευξη κρίσιμης μάζας στις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής και να εξασφαλίζεται ότι οι προμηθευτές στην Ευρώπη παραμένουν στην πρώτη γραμμή της τεχνολογικής προόδου.
- (13) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος θα αντιμετωπιστούν επίσης μέσω χρηματοδοτικών μέσων και εγγύησης από τον προϋπολογισμό βάσει [...] του επενδυτικού ταμείου InvestEU.
- (14) Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση ελλείψεων της αγοράς ή ανεπαρκών επενδύσεων κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να διπλασιάζεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (15) Για να επιτευχθεί η μέγιστη ευελιξία καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ των συνιστωσών του, καθένας από τους συγκεκριμένους στόχους μπορεί να εφαρμοστεί μέσω όλων των μέσων που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι μηχανισμοί υλοποίησης που πρέπει να χρησιμοποιηθούν είναι η άμεση διαχείριση και η έμμεση διαχείριση όταν η χρηματοδότηση από την Ένωση πρέπει να συνδυαστεί με άλλες πηγές χρηματοδότησης ή όταν η εκτέλεση απαιτεί τη δημιουργία δομών κοινής διαχείρισης. **Επιπλέον, για να ανταποκριθεί ειδικότερα σε νέες εξελίξεις και ανάγκες, π.χ. νέες τεχνολογίες, η Επιτροπή μπορεί, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, να προτείνει παρέκκλιση από τα ενδεικτικά ποσά που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.**

- (15α) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διάθεση κονδυλίων από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία όλων των δράσεων και δραστηριοτήτων που υλοποιούνται με το πρόγραμμα και η συμπληρωματικότητά τους με τις δράσεις των κρατών μελών, ενώ θα πρέπει να επιδιώκονται η συνοχή, η συμπληρωματικότητα και οι συνέργειες με χρηματοδοτικά προγράμματα για τη στήριξη τομέων πολιτικής με στενούς δεσμούς μεταξύ τους. Ενώ για δράσεις άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης τα σχετικά προγράμματα εργασίας προβλέπουν ένα εργαλείο που διασφαλίζει τη συνέπεια, θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία ανάμεσα στην Επιτροπή και στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ώστε να διασφαλίζεται επίσης συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα μεταξύ πόρων υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση και πόρων υπό επιμερισμένη διαχείριση. [...]
- (16) Η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και οι συναφείς δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων στην Ένωση πρέπει να επιτρέπουν την ευρύτερη χρήση της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων από τη βιομηχανία και, γενικότερα, σε τομείς δημόσιου συμφέροντος προκειμένου να αξιοποιήσουν τις μοναδικές ευκαιρίες που προσφέρουν οι υπερυπολογιστές στην κοινωνία όσον αφορά την υγεία, το περιβάλλον και την ασφάλεια, καθώς και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- (17) Η υποστήριξη της παρέμβασης της Ένωσης στον τομέα αυτόν εκφράστηκε από το Συμβούλιο²⁰ και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²¹. Επιπλέον, το διάστημα {2017-2018 δεκαευνέα} κράτη μέλη υπέγραψαν τη δήλωση EuroHPC²², μια συμφωνία μεταξύ πολλών κυβερνήσεων στην οποία δεσμεύονται να συνεργαστούν με την Επιτροπή για τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών ΥΥΕ και δεδομένων τελευταίας τεχνολογίας στην Ευρώπη που θα είναι διαθέσιμες σε ολόκληρη την Ένωση για επιστημονικές κοινότητες, δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους.

20

21

22

- (18) Για τον ειδικό στόχο της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων κρίνεται ως πλέον κατάλληλη μια κοινή επιχείρηση, ιδίως για να συντονίζει τις εθνικές και ενωσιακές στρατηγικές και επενδύσεις σε υποδομές υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων και στην έρευνα και ανάπτυξη, να συγκεντρώνει πόρους από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και να διασφαλίζει τα οικονομικά και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης²³. Επιπλέον, τα κέντρα ικανοτήτων υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, **όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1488 του Συμβουλίου**, στα κράτη μέλη θα παράσχουν υπηρεσίες υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στη βιομηχανία, στον ακαδημαϊκό χώρο και στις δημόσιες διοικήσεις.
- (19) Η ανάπτυξη ικανοτήτων που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας, **των υπηρεσιών** και του δημόσιου τομέα. Ολοένα και περισσότερα αυτόνομα ρομπότ χρησιμοποιούνται σε εργοστάσια, εφαρμογές βαθέων υδάτων, σπίτια, πόλεις και νοσοκομεία. Οι εμπορικές πλατφόρμες τεχνητής νοημοσύνης έχουν προχωρήσει από δοκιμές σε πραγματικές εφαρμογές στην υγεία και το περιβάλλον· όλοι οι μεγάλοι κατασκευαστές αυτοκινήτων αναπτύσσουν αυτοοδηγούμενα αυτοκίνητα και οι τεχνικές εκμάθησης μηχανών βρίσκονται στον πυρήνα όλων των κύριων διαδικτυακών πλατφορμών και εφαρμογών μαζικών δεδομένων. **Είναι απαραίτητο η Ευρώπη να ενώσει τις δυνάμεις της σε όλα τα επίπεδα προκειμένου να είναι ανταγωνιστική διεθνώς. Τα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει το γεγονός αυτό αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες δεσμεύσεις συνεργασίας στο πλαίσιο συντονισμένου σχεδίου δράσης.**
- (19α) **Οι βιβλιοθήκες αλγορίθμων δύνανται να καλύπτουν μεγάλο εύρος αλγορίθμων, μεταξύ άλλων απλές λύσεις όπως αλγόριθμους ταξινόμησης, αλγόριθμους νευρωνικών δικτύων ή αλγόριθμους σχεδιασμού ή λογικής, ή πιο πολύπλοκες λύσεις, όπως αλγόριθμους αναγνώρισης φωνής, αλγόριθμους πλοήγησης ενσωματωμένους σε αυτόνομες συσκευές, όπως μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) ή σε αυτόνομα αυτοκίνητα, αλγόριθμους τεχνητής νοημοσύνης ενσωματωμένους σε ρομπότ ώστε να τους επιτρέπουν διάδραση με και προσαρμογή στο περιβάλλον τους. Οι βιβλιοθήκες αλγορίθμων θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες από όλους με βάση δίκαιους και εύλογους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις.**
- (20) Η διαθεσιμότητα συνόλων δεδομένων μεγάλης κλίμακας και εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού είναι μείζονος σημασίας για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.
- (21) Στο ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας²⁴ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε τη σημασία μιας κοινής Ευρωπαϊκής προσέγγισης στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, αναγνωρίζοντας την ανάγκη ευαισθητοποίησης και θεώρησε την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο ως βασική ευθύνη για τους ηγέτες των επιχειρήσεων και τους εθνικούς και Ευρωπαίους υπευθύνους χάραξης πολιτικής για τη βιομηχανική ασφάλεια.

²³ Αξιολόγηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης EuroHPC» (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>)

²⁴ Το υπ' αριθμ. πρωτ. Α8-0183/2017, διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EL&reference=P8-TA-2017-0240>

- (22) Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί πρόκληση για ολόκληρη την Ένωση. Οι ικανότητες της Ευρώπης στον κυβερνοχώρο θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να εφοδιαστεί η Ευρώπη με τις απαραίτητες ικανότητες για την προστασία των πολιτών και των επιχειρήσεών της από τις απειλές στον κυβερνοχώρο. Επιπλέον, οι καταναλωτές θα πρέπει να προστατεύονται όταν χρησιμοποιούν συνδεδεμένα προϊόντα που μπορούν να παραβιαστούν και να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλειά τους. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί από κοινού με τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα, αναπτύσσοντας και διασφαλίζοντας τον συντονισμό μεταξύ των έργων που ενισχύουν τις ικανότητες της Ευρώπης στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και διασφαλίζοντας την ευρεία ανάπτυξη των πιο πρόσφατων λύσεων στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, [...] σε ολόκληρη την οικονομία, **[περιλαμβάνοντας διπλής χρήσεως έργα, υπηρεσίες, δεξιότητες και εφαρμογές,]** καθώς και συγκεντρώνοντας τις δεξιότητες για να διασφαλιστεί η κρίσιμη μάζα και η αριστεία.
- (23) Τον Σεπτέμβριο του 2017, η Επιτροπή υπέβαλε δέσμη πρωτοβουλιών²⁵ καθορίζοντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας του κυβερνοχώρου, με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων της Ευρώπης για την αντιμετώπιση επιθέσεων στον κυβερνοχώρο και απειλών και την ενίσχυση της τεχνολογίας και της βιομηχανικής ικανότητας στον τομέα αυτόν. **Ειδικότερα, η δέσμη αυτή περιελάμβανε νέα εντολή για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και τη δημιουργία εθελοντικού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για όλη την Ένωση, μεταξύ άλλων, με στόχο τη βελτίωση και τη διεύρυνση των ικανοτήτων σχετικά με την κυβερνοασφάλεια.**
- (24) Η εμπιστοσύνη αποτελεί προαπαιτούμενο για τη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Οι τεχνολογίες για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, όπως οι ψηφιακές ταυτότητες, η κρυπτογραφία ή η ανίχνευση εισβολών, και η εφαρμογή τους σε τομείς όπως ο χρηματοοικονομικός, η βιομηχανία 4.0, η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγειονομική περίθαλψη ή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης των ηλεκτρονικών δραστηριοτήτων και διαδικτυακών συναλλαγών, τόσο για τους πολίτες όσο και για τις δημόσιες διοικήσεις και τις εταιρείες.
- (25) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του στις 19 Οκτωβρίου 2017 τόνισε ότι για να οικοδομηθεί επιτυχώς μια Ψηφιακή Ευρώπη, η Ένωση χρειάζεται ιδίως αγορές εργασίας, εκπαιδευτικά συστήματα και συστήματα κατάρτισης κατάλληλα για την ψηφιακή εποχή και ότι υπάρχει ανάγκη για επενδύσεις σε ψηφιακές δεξιότητες, για να ενισχυθούν όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες και να τους επιτρέψει και να τους βοηθήσει να εμπλακούν·

²⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>

- (26) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 14ης Δεκεμβρίου 2017, κάλεσε τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν την ατζέντα της Κοινωνικής Διάσκευσης Κορυφής του Γκέτεμποργκ του Νοεμβρίου 2017, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, καθώς και της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και της υλοποίησης του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε επίσης από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να εξετάσουν τα πιθανά μέτρα αντιμετώπισης των προκλήσεων δεξιοτήτων που συνδέονται με την ψηφιοποίηση, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την παιδεία στα Μέσα και την τεχνητή νοημοσύνη και την ανάγκη για μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς, βασισμένη στη δια βίου μάθηση και με γνώμονα την καινοτομία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Σε απάντηση, η Επιτροπή υπέβαλε στις 17 Ιανουαρίου 2018 μια πρώτη δέσμη μέτρων, η οποία αφορά τις βασικές ικανότητες, τις ψηφιακές δεξιότητες²⁶, καθώς και τις κοινές αξίες και την ενταξιακή εκπαίδευση. Τον Μάιο του 2018, υποβλήθηκε δεύτερη δέσμη μέτρων, η οποία αποτελεί πρόοδο προς τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης μέχρι το 2025 και, με τη σειρά της, τονίζει την καθοριστική σημασία των ψηφιακών δεξιοτήτων.
- (27) Στο ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2017 για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας²⁷ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε ότι η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η δια βίου μάθηση είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινωνικής συνοχής σε μια ψηφιακή κοινωνία.
- (28) Οι προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες που υποστηρίζονται από αυτό το πρόγραμμα, όπως η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και η τεχνητή νοημοσύνη, είναι τώρα αρκετά ώριμες για να κάνουν το επόμενο βήμα από την ερευνητική αρένα και να αναπτυχθούν, να εφαρμοστούν και να κλιμακωθούν σε επίπεδο Ένωσης. Ακριβώς όπως η ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών απαιτεί ανταπόκριση εκ μέρους της Ένωσης, το ίδιο ισχύει και για τη διάσταση των δεξιοτήτων. Οι ευκαιρίες κατάρτισης σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες πρέπει να κλιμακωθούν, να αυξηθούν και να καταστούν προσιτές σε ολόκληρη την ΕΕ. Η αποτυχία σε αυτό θα μπορούσε να εμποδίσει την ομαλή ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών και να παρεμποδίσει τη συνολική ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης. Οι δράσεις που στηρίζονται από το παρόν πρόγραμμα είναι συμπληρωματικές με τις δράσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και Ορίζων Ευρώπη. **Θα έχουν ως αποδέκτες το εργατικό δυναμικό, στον ιδιωτικό αλλά και τον δημόσιο τομέα, ιδίως τους επαγγελματίες του τομέα των ΤΠΕ και άλλους σχετικούς επαγγελματίες, καθώς και τους σπουδαστές. Οι κατηγορίες αυτές περιλαμβάνουν τους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτές. Η έννοια «εργατικό δυναμικό» αναφέρεται στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και περιλαμβάνει τόσο τους απασχολούμενους (υπαλλήλους και αυτοαπασχολούμενους) όσο και τους ανέργους.**

²⁶ Εντός της δέσμης αυτής, το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (COM(2018) 22 final) καθορίζει μια σειρά μέτρων για τη στήριξη των κρατών μελών κατά την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων στην επίσημη εκπαίδευση.

²⁷ Το υπ' αριθμ. πρωτ. Α8-0183/2017, διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EL&reference=P8-TA-2017-0240>

- (29) Ο εκσυγχρονισμός των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών μέσω ψηφιακών μέσων είναι ζωτικής σημασίας στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τη βιομηχανία και τους πολίτες εν γένει, καθιστώντας τις σχέσεις τους με τις δημόσιες αρχές ταχύτερες, πιο βολικές και λιγότερο δαπανηρές, καθώς και αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Δεδομένου ότι ορισμένες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας έχουν ήδη ενωσιακή διάσταση, η στήριξη για την υλοποίηση και την ανάπτυξή τους σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να διασφαλίσει ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από την πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε όλη την Ευρώπη. **Επιπλέον, η στήριξη της Ένωσης σε αυτόν τον τομέα αναμένεται να ενθαρρύνει την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα.**
- (30) Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τομέων δημόσιου συμφέροντος, όπως η υγειονομική περίθαλψη²⁸, η κινητικότητα, η δικαιοσύνη, η παρακολούθηση της γης/του περιβάλλοντος, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός απαιτούν τη συνέχιση και επέκταση των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών, οι οποίες καθιστούν δυνατή την ασφαλή διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων και προωθούν την εθνική ανάπτυξη. Ο συντονισμός τους βάσει του παρόντος κανονισμού επιτυγχάνει με τον καλύτερο τρόπο τη δυνατότητα αξιοποίησης των συνεργειών.
- (30α) Η ανάπτυξη αναγκαίων ψηφιακών τεχνολογιών, ειδικότερα όσων εντάσσονται στους ειδικούς στόχους της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης και της κυβερνοασφάλειας και εμπιστοσύνης είναι καίριας σημασίας για να αποκομίσουμε τα οφέλη του ψηφιακού μετασχηματισμού και μπορεί να συμπληρωθεί από άλλες τεχνολογίες αιχμής και τεχνολογίες του μέλλοντος, όπως τις τεχνολογίες καταναμημένου καθολικού (π.χ. «blockchain»).**
- (31) Το Συμβούλιο της ΕΕ στη δήλωση που εξέδωσε στο Τάλιν στις 6 Οκτωβρίου 2017 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ψηφιακή πρόοδος μετασχηματίζει τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας στον πυρήνα τους, αμφισβητώντας την αποτελεσματικότητα των προηγούμενων αναπτυγμένων πολιτικών σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, καθώς και τον ρόλο και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης συνολικά. Είναι καθήκον μας να προβλέψουμε και να διαχειριστούμε αυτές τις προκλήσεις για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- (32) Ο εκσυγχρονισμός των ευρωπαϊκών δημόσιων διοικήσεων αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες για την επιτυχή υλοποίηση της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Η ενδιάμεση αξιολόγηση της εν λόγω στρατηγικής υπογράμμισε την ανάγκη ενίσχυσης του μετασχηματισμού των δημόσιων διοικήσεων και την εξασφάλιση της εύκολης, αξιόπιστης και απρόσκοπτης πρόσβασης των πολιτών στις δημόσιες υπηρεσίες.
- (33) Η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2017²⁹ καταδεικνύει ότι η ποιότητα των ευρωπαϊκών δημόσιων διοικήσεων έχει άμεσο αντίκτυπο στο οικονομικό περιβάλλον και έχει, συνεπώς, καίρια σημασία για την τόνωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της οικονομικής συνεργασίας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Ειδικότερα, η αποδοτική και διαφανής δημόσια διοίκηση και τα αποτελεσματικά δικαστικά συστήματα είναι απαραίτητα για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε επιχειρήσεις και πολίτες.

²⁸ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628

²⁹ COM(2016) 725 final

- (34) Η διαλειτουργικότητα των ευρωπαϊκών δημόσιων υπηρεσιών αφορά όλα τα επίπεδα της διοίκησης: Ένωσης, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό. Εκτός από την άρση των εμποδίων για μια λειτουργούσα ενιαία αγορά, η διαλειτουργικότητα διευκολύνει την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών και προσφέρει μεγάλες δυνατότητες αποφυγής διασυνοριακών ηλεκτρονικών εμποδίων, διασφαλίζοντας περαιτέρω την εμφάνιση νέων ή την ενοποίηση της ανάπτυξης κοινών δημόσιων υπηρεσιών σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να εξαλειφθεί ο κατακερματισμός των ευρωπαϊκών υπηρεσιών, να υποστηριχθούν οι θεμελιώδεις ελευθερίες και η επιχειρησιακή αμοιβαία αναγνώριση στην ΕΕ, πρέπει να προωθηθεί μια ολιστική διατομεακή και διασυνοριακή προσέγγιση της διαλειτουργικότητας με τον τρόπο που είναι πιο αποτελεσματικός και ανταποκρίνεται περισσότερο στις τελικούς χρήστες. Αυτό συνεπάγεται ότι η διαλειτουργικότητα πρέπει να γίνει κατανοητή με ευρεία έννοια, η οποία εκτείνεται από τεχνικά σε νομικά στρώματα και περιλαμβάνει στοιχεία πολιτικής στον τομέα. Συνεπώς, το εύρος των δραστηριοτήτων θα ξεπερνούσε τον συνήθη κύκλο ζωής των λύσεων, ώστε να συμπεριληφθούν όλα τα στοιχεία παρέμβασης που θα υποστήριζαν τις απαραίτητες συνθήκες πλαισίου για τη διαρκή διαλειτουργικότητα.
- (35) Ο προϋπολογισμός που διατίθεται για συγκεκριμένες δραστηριότητες που αφορούν την εφαρμογή του πλαισίου διαλειτουργικότητας και τη διαλειτουργικότητα των αναπτυγμένων λύσεων ανέρχεται σε 194 εκατ. Ευρώ.
- (36) Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Ιουνίου 2017 σχετικά με ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας³⁰ τονίζει τη σημασία της αποδέσμευσης επαρκών δημόσιων και ιδιωτικών οικονομικών πόρων για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.
- (37) Τον Απρίλιο του 2016, η Επιτροπή ενέκρινε την πρωτοβουλία ψηφιοποίησης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας για να εξασφαλίσει ότι «κάθε βιομηχανία στην Ευρώπη, μεγάλη ή μικρή, όπου και αν βρίσκεται, μπορεί να επωφεληθεί πλήρως από τις ψηφιακές καινοτομίες».³¹
- (38) Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση με τίτλο «Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας» και την εξέτασε μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα, ως «το πρώτο βήμα σε ένα τεράστιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα εργασίας που θα διεξαχθεί σε στενή αμοιβαία συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων».³²
- (39) Η επίτευξη των αντικειμενικών στόχων ενδέχεται να απαιτήσει τη χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων συμπληρωματικών τεχνολογιών στους τομείς δικτύωσης και πληροφορικής, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση «Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας»³³ που αναγνωρίζει «διαθεσιμότητα δικτύων και υποδομής υπολογιστικού νέφους παγκόσμιας κλάσης» ως βασικό συστατικό της ψηφιοποίησης της βιομηχανίας.

30

31

32

33

COM(2016) 180 final: Ψηφιοποίηση της Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας - Αποκομίζοντας τα πλήρη οφέλη από την ψηφιακή ενιαία αγορά

- (40) Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ), ο οποίος ισχύει από τον Μάιο του 2018 και έπειτα, παρέχοντας ένα ενιαίο σύνολο κανόνων που θα εφαρμόζονται άμεσα στις νομοθετικές διατάξεις των κρατών μελών, θα εγγυάται την ελεύθερη ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και θα ενισχύει την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των ατόμων, δύο απαραίτητα στοιχεία για μια πραγματική Ψηφιακή Ενιαία Αγορά. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, όταν αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να υποστηρίζουν την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, για παράδειγμα στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας καταναμημένου καθολικού και αλυσίδας ομάδας συναλλαγών («blockchain»).
- (41) Το πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί με πλήρη σεβασμό του διεθνούς και κοινοτικού πλαισίου προστασίας και επιβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας. Η αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας διαδραματίζει βασικό ρόλο στην καινοτομία και επομένως είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος.
- (42) Οι φορείς υλοποίησης του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις που ισχύουν για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και με την εθνική νομοθεσία σχετικά με τη διαχείριση πληροφοριών, ιδίως ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ. **Για τον Ειδικό Στόχο 3, οι λόγοι ασφαλείας μπορούν να περιλαμβάνουν τον αποκλεισμό των οντοτήτων που ελέγχονται από τρίτες χώρες από προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αποκλεισμός αυτός μπορεί επίσης να απαιτείται για τους Ειδικούς Στόχους 1 και 2. Οι λόγοι ασφαλείας που επιβάλλουν αυτόν τον αποκλεισμό θα πρέπει να είναι αναλογικοί και δεόντως αιτιολογημένοι σε ό,τι αφορά τους κινδύνους που αναμένεται να δημιουργεί η συμμετοχή αυτών των οντοτήτων.**
- (43) Αντικατοπτρίζοντας τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, το παρόν πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενσωμάτωση των ενεργειών για το κλίμα και θα οδηγήσει στην επίτευξη ενός συνολικού στόχου [25] % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ για τους στόχους για το κλίμα³⁴. Σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά την προετοιμασία και υλοποίηση του προγράμματος και θα επανεκτιμηθούν στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης.

³⁴ COM (2018) 321 final, σ. 1

- (44) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την έγκριση των προγραμμάτων εργασίας ώστε οι στόχοι του προγράμματος να επιτυγχάνονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης των κρατών μελών, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνοχή, τη διαφάνεια και τη συνέχεια της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τη [...] διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο [...] 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011³⁵ για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. **Για δράσεις που υπόκεινται σε έμμεση διαχείριση, τα προγράμματα εργασίας θα πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με τους κανόνες των διοικητικών συμβουλίων των φορέων χρηματοδότησης.**
- (45) Τα προγράμματα εργασίας πρέπει να εγκρίνονται κατ' αρχήν ως πολυετή προγράμματα εργασίας, κατά κανόνα ανά διετία, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις ανάγκες που συνδέονται με την εφαρμογή του προγράμματος, ετήσια προγράμματα εργασίας. Οι μορφές χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να επιτύχουν τους συγκεκριμένους στόχους των δράσεων και να παρουσιάσουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξέταση της χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή ποσών και μοναδιαίου κόστους, καθώς και χρηματοδότηση που δεν σχετίζεται με τις δαπάνες όπως αναφέρεται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (46) Η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή σχετικά με τροποποιήσεις του παραρτήματος II ώστε να αναθεωρούνται και/ή να συμπληρώνονται οι δείκτες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (47) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως εκείνες που προβλέπονται στα άρθρα 8, 11, 16, 21, 35, 38 και 47 σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, την απαγόρευση των διακρίσεων, την υγειονομική περίθαλψη, την προστασία των καταναλωτών και το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης. Τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού κατά τρόπο συνεπή προς τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.
- [(48) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετάσχουν στα προγράμματα της Ένωσης, στο πλαίσιο της συνεργασίας που θεσπίζεται δυνάμει της συμφωνίας ΕΟΧ, η οποία προβλέπει την εφαρμογή των προγραμμάτων με απόφαση βάσει της εν λόγω συμφωνίας. Ειδική διάταξη πρέπει να εισαχθεί στον παρόντα κανονισμό για να χορηγήσει τα απαραίτητα δικαιώματα και την πρόσβαση του αρμόδιου υπευθύνου εξουσιοδότησης, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τη δυνατότητα να ασκήσουν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.]
- (49) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, προμηθειών, βραβείων, έμμεσης εφαρμογής και προβλέπουν ελέγχους της ευθύνης των δημοσιονομικών παραγόντων. [Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και αποτελεσματική χρηματοδότηση της ΕΕ].

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη (εφεξής το «πρόγραμμα»).

Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό για την περίοδο 2021-2027, τις μορφές χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους κανόνες για την παροχή αυτής της χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συνδυαστική πράξη»: οι δράσεις που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο συνδυαστικών μηχανισμών σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, και συνδυάζουν μη επιστρεπτές μορφές στήριξης και/ή χρηματοδοτικά μέσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με επιστρεπτές μορφές στήριξης από ιδρύματα αναπτυξιακής ή άλλης δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και από εμπορικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές.
- β) «νομική οντότητα»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, του δικαίου της Ένωσης ή του διεθνούς δικαίου, το οποίο έχει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για ίδιο λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις, ή οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το άρθρο 197 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- γ) « τρίτη χώρα»: χώρα που δεν αποτελεί μέλος της Ένωσης.
- δ) «συνδεδεμένη χώρα»: τρίτη χώρα η οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος συμφωνίας με την Ένωση, η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10· «διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος»: διεθνής οργανισμός, τα περισσότερα μέλη του οποίου είναι κράτη μέλη ή του οποίου η έδρα βρίσκεται σε κράτος μέλος.

- ε) «ευρωπαϊκός κόμβος ψηφιακής καινοτομίας»: νομική οντότητα που έχει [...] επιλεγεί σε ανοικτή και ανταγωνιστική διαδικασία για την εκπλήρωση των εργασιών του προγράμματος όπως ορίζεται στο άρθρο 16, ιδίως παρέχοντας απευθείας, ή διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε, τεχνολογική εμπειρογνωμοσύνη και εγκαταστάσεις πειραματισμού, όπως εξοπλισμό και εργαλεία λογισμικού που επιτρέπουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας, ιδίως των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, καθώς και του δημοσίου τομέα.
- στ) «προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες»: εκείνες οι δεξιότητες και επαγγελματικές ικανότητες που προϋποθέτουν τις [...] γνώσεις, τη νοοτροπία και την εμπειρία που απαιτούνται για την κατανόηση, τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη διαχείριση, τον δοκιμαστικό έλεγχο, την εφαρμογή, τη χρήση και τη διατήρηση των τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών που υποστηρίζονται από τον παρόντα κανονισμό όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α), β), γ) και ε).
- ζ) «ασφάλεια στον κυβερνοχώρο»: η προστασία των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, των χρηστών τους και άλλων προσώπων έναντι απειλών στον κυβερνοχώρο.
- η) «υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών»: υποδομές που καθιστούν δυνατή την παροχή δικτυωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικά, συνήθως μέσω του διαδικτύου.
- θ) «σφραγίδα αριστείας»: πιστοποιημένη σήμανση η οποία υποδεικνύει ότι πρόταση υποβληθείσα στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων υπερέβαινε μεν όλα τα κατώτατα όρια που ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, αλλά δεν ήταν δυνατό να χρηματοδοτηθεί λόγω έλλειψης διαθέσιμων κονδυλίων για την εν λόγω πρόσκληση στο πρόγραμμα εργασίας.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Το πρόγραμμα έχει τον ακόλουθο γενικό στόχο: να στηρίξει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας, [...] να μεταφέρει τα οφέλη της στους Ευρωπαίους πολίτες και επιχειρήσεις **και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στην παγκόσμια ψηφιακή οικονομία. Αυτό απαιτεί ολιστική, διατομεακή και διασυνοριακή στήριξη και ισχυρότερη συνεισφορά από πλευράς της Ένωσης.** Το πρόγραμμα, υλοποιούμενο υπό στενό συντονισμό με άλλα προγράμματα χρηματοδότησης της Ένωσης κατά περίπτωση, θα:
 - α) [...] ενισχύσει και προωθήσει τις δυνατότητες της Ευρώπης σε βασικούς τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας μέσω της ανάπτυξης μεγάλης κλίμακας,
 - β) διευρύνει τη διάδοσή τους και θα τις προωθήσει σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και στον ιδιωτικό τομέα.
2. Το πρόγραμμα θα έχει πέντε **αλληλοσχετιζόμενους** συγκεκριμένους στόχους:
 - α) Ειδικός στόχος 1: Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
 - β) Ειδικός στόχος 2: Τεχνητή νοημοσύνη
 - γ) Ειδικός στόχος 3: Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη
 - δ) Ειδικός στόχος 4: Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες
 - ε) Ειδικός στόχος 5: Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

Άρθρο 4

Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων

1. Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 1. Η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων θα πρέπει να επιδιώκει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:
 - α) να αναπτύσσει, να συντονίζει σε επίπεδο Ένωσης και να θέτει σε λειτουργία μια ολοκληρωμένη, **προσανατολισμένη στη ζήτηση και προσαρμοσμένη στις ανάγκες των εφαρμογών παγκόσμιας κλάσης** υποδομή υπερυπολογιστών εξακλίμακας³⁶ και δεδομένων στην Ένωση, η οποία θα είναι **εύκολα προσβάσιμη** [...] σε δημόσιους και ιδιωτικούς χρήστες, **ιδίως ΜΜΕ, ανεξαρτήτως του σε ποιο κράτος μέλος βρίσκονται και στο πλαίσιο** [...] έρευνας με δημόσια χρηματοδότηση[...] σύμφωνα με τον **{κανονισμός σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων}**.
 - β) να αναπτύσσει έτοιμη προς χρήση/λειτουργική τεχνολογία που προέρχεται από έρευνα και καινοτομία για την οικοδόμηση ενός ολοκληρωμένου ενωσιακού οικοσυστήματος υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, το οποίο θα καλύπτει [...] **διάφορες πτυχές των** τμημάτων της επιστημονικής και βιομηχανικής αξιακής αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένων του υλισμικού, του λογισμικού, των εφαρμογών, των υπηρεσιών, των διασυνδέσεων και των ψηφιακών δεξιοτήτων.
 - γ) να αναπτύσσει και να θέτει σε λειτουργία υποδομές μεταεξακλίμακας³⁷, συμπεριλαμβανομένης της ενοποίησής τους με τεχνολογίες κβαντικής υπολογιστικής και [...] υποδομές έρευνας για την επιστήμη της υπολογιστικής.
2. **Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου [...] υλοποιούνται πρωτίστως μέσω της κοινής επιχείρησης που θεσπίστηκε με τον {κανονισμός σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων}.**

³⁶ [...]

³⁷ [...]

Άρθρο 5

Τεχνητή νοημοσύνη

1. Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2. Η τεχνητή νοημοσύνη επιδιώκει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:
 - α) να δημιουργήσει και να ενισχύσει τις βασικές ικανότητες τεχνητής νοημοσύνης **και γνώσης** στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων **ποιοτικών** πόρων δεδομένων **και των αντίστοιχων μηχανισμών ανταλλαγής** και των βιβλιοθηκών αλγορίθμων, **διασφαλίζοντας παράλληλα μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς [...]. [...]** Σε **πλήρη** συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων, **οι λύσεις που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη και στα διαθέσιμα δεδομένα σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να τηρούν την αρχή της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας και λαμβάνουν υπόψη τις [...]** ηθικές αξίες που σέβονται τις ευρωπαϊκές αρχές·
 - β) να καταστήσει προσβάσιμες τις δυνατότητες αυτές [...] στις επιχειρήσεις, **την κοινωνία των πολιτών** και τις δημόσιες διοικήσεις ώστε να μεγιστοποιηθεί το όφελός τους για την ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία **και, κατά συνέπεια, να διευκολυνθεί η μεταβίβαση των μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης μεταξύ άλλων σε [...]** εμπορικές εφαρμογές·
 - γ) να ενισχύσει και να δικτυώσει τις [...] εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού τεχνητής νοημοσύνης στα κράτη μέλη [...].
2. **Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου [...] υλοποιούνται μέσω άμεσης διαχείρισης, εκτός των συνδυαστικών πράξεων.**

Άρθρο 6

Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη

1. Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3. Η Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:
 - α) να στηρίξει, από κοινού με τα κράτη μέλη, τη **δημιουργία και** παροχή προηγμένου εξοπλισμού, εργαλείων και υποδομών δεδομένων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο **στην Ευρώπη σε πλήρη [...]** συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων·
 - β) να στηρίξει τη **δημιουργία και** βέλτιστη χρήση των ευρωπαϊκών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο·

- [γ) να διασφαλίσει την ευρεία ανάπτυξη [...] **αποτελεσματικών** λύσεων **αιχμής** για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο σε [...] ολόκληρη την **ευρωπαϊκή** οικονομία·
- δ) να ενισχύσει τις δυνατότητες εντός των κρατών μελών και του ιδιωτικού τομέα για να τους βοηθήσει να τηρήσουν την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση³⁸, **μεταξύ άλλων με μέτρα που στοχεύουν στην ανάπτυξη μιας κουλτούρας κυβερνοασφάλειας εντός των οργανισμών.**
- ε) να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ της μη στρατιωτικής και της αμυντικής διάστασης όσον αφορά διπλής χρήσεως έργα, υπηρεσίες, ικανότητες και εφαρμογές στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 7 του κανονισμού 2019/XXXX για τη σύσταση του ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού.] [...]
2. [Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου [...] υλοποιούνται πρωτίστως μέσω του ευρωπαϊκού κέντρου έρευνας και ικανοτήτων ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού σύμφωνα με τον {κανονισμό [...] 2019/XXXX [...] για τη σύσταση του ευρωπαϊκού βιομηχανικού, τεχνολογικού και ερευνητικού κέντρου ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού}.]

Άρθρο 7

Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες

1. Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4. Οι Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες θα στηρίζουν την ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων σε τομείς που στηρίζονται από αυτό το πρόγραμμα, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της ευρωπαϊκής δεξαμενής ταλέντων, προωθώντας τον καλύτερο επαγγελματισμό, ιδίως όσον αφορά την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τις αναλύσεις μαζικών δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τις τεχνολογίες καταναμημένου καθολικού (π.χ. «**blockchain**»), τις **κβαντικές τεχνολογίες**, τη ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη. Η δημοσιονομική παρέμβαση έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:
- α) στήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης μακροπρόθεσμων προγραμμάτων κατάρτισης και κύκλων σπουδών για σπουδαστές [...] και το εργατικό δυναμικό·

³⁸ ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1-30

- β) στήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων κατάρτισης και κύκλων σπουδών για [...] το εργατικό δυναμικό, **ιδίως στις ΜΜΕ και τον δημόσιο τομέα**.
- γ) στήριξη της κατάρτισης στον χώρο εργασίας και [...] της **πρακτικής άσκησης** για τους φοιτητές[...] **και το εργατικό δυναμικό, ιδίως στις ΜΜΕ και τον δημόσιο τομέα**.
2. **Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου [...] υλοποιούνται μέσω άμεσης διαχείρισης.**

Άρθρο 8

Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

1. Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 5. Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα πρέπει να επιτύχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:
- α) να [...] **υποστηρίζει** τον δημόσιο τομέα και τομείς δημόσιου συμφέροντος, όπως **η υγεία και η περίθαλψη, η εκπαίδευση, ο δικαστικός τομέας, τα τελωνεία, οι μεταφορές, η κινητικότητα, η ενέργεια, το περιβάλλον, ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας**, [...] προκειμένου να αναπτύξουν και να έχουν πρόσβαση σε **αποτελεσματικές** ψηφιακές τεχνολογίες **αιχμής** [...], όπως η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, η τεχνητή νοημοσύνη και η κυβερνοασφάλεια.
- β) να αναπτύξει, να θέσει σε λειτουργία και να συντηρήσει διευρωπαϊκές διαλειτουργικές υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των συναφών υπηρεσιών) συμπληρωματικά προς τις εθνικές και περιφερειακές δράσεις.
- βα) **να στηρίξει την ενοποίηση και τη χρήση διευρωπαϊκών υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών και συμφωνημένων ευρωπαϊκών ψηφιακών προτύπων στον δημόσιο τομέα και σε τομείς δημόσιου συμφέροντος ώστε να διευκολυνθεί η οικονομικά αποδοτική εφαρμογή και διαλειτουργικότητα**.
- γ) να διευκολύνει την ανάπτυξη, την επικαιροποίηση και τη χρήση λύσεων και πλαισίων από τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω χρήσης λύσεων και πλαισίων διαλειτουργικότητας.
- δ) να προσφέρει [...] **στον δημόσιο τομέα [...] και [...] τη βιομηχανία της Ένωσης, ιδίως στις ΜΜΕ, εύκολη πρόσβαση** στη δοκιμή και την πειραματική εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής χρήσης τους.
- ε) να στηρίξει την υιοθέτηση **από τον δημόσιο τομέα και από τη βιομηχανία της Ένωσης, ιδίως τις ΜΜΕ**, προηγμένων ψηφιακών και συναφών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας, **και άλλων προηγμένων και μελλοντικών** [...] τεχνολογιών, όπως **το καταναμημένο καθολικό (π.χ. blockchain)** [...].

- στ) να στηρίζει τον σχεδιασμό, τις δοκιμές, την υλοποίηση και την ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών λύσεων, **συμπεριλαμβανομένων λύσεων ψηφιακής διακυβέρνησης**, για δημόσιες υπηρεσίες σε επίπεδο ΕΕ που παρέχονται μέσω μιας πλατφόρμας λύσεων με βάση δεδομένα οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω, την προώθηση της καινοτομίας και τη θέσπιση κοινών πλαισίων προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των υπηρεσιών δημοσίων διοικήσεων προς όφελος των ευρωπαϊών πολιτών και των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων·
- ζ) να διασφαλίσει τη συνεχή ικανότητα σε επίπεδο Ένωσης να παρακολουθεί, να αναλύει και να προσαρμόζεται στις ταχέως εξελισσόμενες ψηφιακές τάσεις, καθώς και να μοιράζεται και να ενσωματώνει τις βέλτιστες πρακτικές·
- η) να στηρίζει τη συνεργασία για την επίτευξη ενός ευρωπαϊκού οικοσυστήματος για αξιόπιστες **ψηφιακές υποδομές ανταλλαγής δεδομένων** που χρησιμοποιούν υπηρεσίες και εφαρμογές καταναμημένου καθολικού, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της διαλειτουργικότητας και της τυποποίησης, καθώς και της ενθάρρυνσης της ανάπτυξης διασυννοριακών εφαρμογών της ΕΕ·
- θ) να δημιουργήσει και να ενισχύσει τους [...] **ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας και το δίκτυό τους**.
- 2. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου [...] υλοποιούνται μέσω άμεσης διαχείρισης, εκτός των συνδυαστικών πράξεων.**

Άρθρο 9

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε [9 194 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές].
2. Η ενδεικτική κατανομή του εν λόγω ποσού είναι:
 - α) [...] [2 698 240 000 EUR] για τον Ειδικό Στόχο 1, Υπολογιστική Υψηλών Επιδόσεων
 - β) [...] [2 498 369 000 EUR] για τον Ειδικό Στόχο 2, Τεχνητή Νοημοσύνη
 - γ) [...] [1 998 696 000 EUR] για τον Ειδικό Στόχο 3, Κυβερνοασφάλεια και Εμπιστοσύνη
 - δ) [...] [699 543 000 EUR] για τον Ειδικό Στόχο 4, Προηγμένες Ψηφιακές Δεξιότητες
 - ε) [...] [1 299 152 000 EUR] για τον Ειδικό Στόχο 5, Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα.

3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί **επίσης** να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική βοήθεια για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, επιθεώρησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών.
4. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη είναι δυνατόν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
5. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό επιμερισμένη διαχείριση **και οι οποίοι μπορούν να μεταφερθούν σύμφωνα με { [...] το άρθρο 21 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [...] }** μπορούν, μετά από αίτηση των κρατών μελών, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα, **ιδίως προκειμένου να συμπληρώσουν επιχορηγήσεις που χορηγούνται για τη δράση σε ποσοστό έως 100% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών, κατά περίπτωση.** Η Επιτροπή μεριμνά για την εκτέλεση των εν λόγω πόρων άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου. [...] Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται **μόνο** προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.
6. Με την επιφύλαξη του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις που απορρέουν από έργα που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 10

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

Δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν:

1. τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (**ΕΖΕΣ**) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·
2. οι υπό προσχώρηση χώρες, οι υποψήφιας χώρες και οι δυνάμει υποψήφιας χώρες ή οντότητες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και αυτών·
3. οι χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των χωρών αυτών·
4. [...] οι τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην ειδική συμφωνία για τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η συμφωνία:
 - διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των συνεισφορών και των οφελών της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης·
 - καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματικών συνεισφορών στα επιμέρους προγράμματα και των διοικητικών τους δαπανών. Οι εν λόγω συνεισφορές αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο [21 παράγραφος 5] του [νέου δημοσιονομικού κανονισμού]·
 - δεν παρέχει στην τρίτη χώρα εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
 - εγγυάται το δικαίωμα της Ένωσης να εξασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.]

Άρθρο 11

Διεθνής συνεργασία

1. Η Ένωση μπορεί να συνεργάζεται με τις τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 10, με άλλες τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς ή φορείς εγκατεστημένους σε αυτές τις χώρες, ιδίως στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και της ανατολικής εταιρικής σχέσης, αλλά και με γειτονικές χώρες, ιδίως τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και της περιοχής του Εύξεινου Πόντου. Με την επιφύλαξη του άρθρου [...] 19 [...], οι σχετικές δαπάνες δεν καλύπτονται από το πρόγραμμα.
2. Η συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στο πλαίσιο του **Ειδικού Στόχου 1. Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, του Ειδικού Στόχου 2. Τεχνητή Νοημοσύνη και** του Ειδικού Στόχου 3. Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη υπόκειται στο άρθρο 12 [...].

Άρθρο 12

Ασφάλεια

- [...]1. Οι δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας και ιδίως με την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών έναντι μη εξουσιοδοτημένης δημοσιοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με κάθε σχετικό εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Σε περίπτωση δράσεων που διεξάγονται εκτός της Ένωσης, **στις οποίες χρησιμοποιούνται ή/και παράγονται διαβαθμισμένες πληροφορίες**, είναι απαραίτητο, πέραν της τήρησης των ανωτέρω απαιτήσεων, να έχει συναφθεί συμφωνία ασφαλείας μεταξύ της Ένωσης και της τρίτης χώρας στην οποία διεξάγεται η δραστηριότητα.
- [...]2. Ενδεχομένως, οι προτάσεις και οι προσφορές πρέπει να περιλαμβάνουν αυτοαξιολόγηση ασφαλείας που να προσδιορίζει τα θέματα ασφαλείας και να διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν τα ζητήματα αυτά, προκειμένου να τηρηθεί η εφαρμοστέα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
- [...]3. Ενδεχομένως, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης διεξάγει έλεγχο ασφαλείας για προτάσεις που εγείρουν προβλήματα ασφαλείας.
- [...]4. Όπου ενδείκνυται, οι ενέργειες πρέπει να συμμορφώνονται με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444/ΕΚ³⁹ της Επιτροπής, καθώς και με τους κανόνες εφαρμογής της.

³⁹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

- [...]5. Το πρόγραμμα εργασίας μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες και οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ αλλά ελέγχονται από οντότητες τρίτων χωρών δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε όλες ή σε ορισμένες δράσεις στο πλαίσιο των ειδικών στόχων **1, 2 και 3 για δεόντως αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας**. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών περιορίζονται στις οντότητες που έχουν ή θεωρείται ότι έχουν εγκατασταθεί σε κράτη μέλη και ελέγχονται από κράτη μέλη και/ή υπηκόους των κρατών μελών. **Οποιοσδήποτε περιορισμός της συμμετοχής νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες πρέπει να είναι σύμφωνος με τους όρους και τις προϋποθέσεις της σχετικής συμφωνίας.**

Άρθρο 13

Συνέργειες με άλλα προγράμματα της Ένωσης

1. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εφαρμογή του να καθιστά δυνατή τη συνέργεια με άλλα προγράμματα χρηματοδότησης της Ένωσης, όπως περιγράφεται περαιτέρω στο παράρτημα ΙΙΙ, ιδίως μέσω ρυθμίσεων συμπληρωματικής χρηματοδότησης από προγράμματα της ΕΕ, των οποίων οι διαδικασίες διαχείρισης το επιτρέπουν, είτε με διαδοχικό τρόπο, εναλλάξ, είτε με τον συνδυασμό των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της από κοινού χρηματοδότησης των δράσεων.
2. **Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διασφαλίζει τη συνολική συνοχή και συμπληρωματικότητα του προγράμματος με τις σχετικές πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διευκολύνει τη δημιουργία [...] κατάλληλων μηχανισμών συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών και θεσπίζει κατάλληλα εργαλεία παρακολούθησης [...] ώστε να εξασφαλίζουν συστηματικά συνέργειες μεταξύ του προγράμματος και των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ. Οι ρυθμίσεις συμβάλλουν στην αποφυγή των επικαλύψεων και στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου των δαπανών.**

Άρθρο 14

Εφαρμογή και μορφές χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή σε έμμεση διαχείριση με τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) [...] του δημοσιονομικού κανονισμού **σύμφωνα με τα άρθρα 4-8**. [...] Οι φορείς χρηματοδότησης μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται στη βασική πράξη για τη σύσταση του χρηματοδοτικού φορέα και/ή για την ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού στον εν λόγω φορέα ή, για τους οργανισμούς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 εδάφιο γ) στοιχεία ii), iii) ή ν) του δημοσιονομικού κανονισμού, εάν αυτό προβλέπεται στη συμφωνία συνεισφοράς και εφόσον οι ειδικές ανάγκες λειτουργίας ή η φύση της δράσης το απαιτούν.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει χρηματοδότηση με οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων κυρίως των δημοσίων συμβάσεων κατ' αρχάς καθώς και των επιχορηγήσεων και των βραβείων. Μπορεί επίσης να παράσχει χρηματοδότηση με τη μορφή χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των συνδυαστικών πράξεων.
3. Οι συνεισφορές σε μηχανισμό αλληλασφάλισης μπορούν να καλύπτουν τον κίνδυνο που συνδέεται με την είσπραξη των χρηματικών ποσών που οφείλονται από δικαιούχους και θεωρούνται επαρκής εγγύηση στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Ισχύουν οι διατάξεις του {άρθρου X] του κανονισμού XXX [που διαδέχεται τον κανονισμό για το Ταμείο Εγγυήσεων}.

Άρθρο 15

Ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις

Το πρόγραμμα μπορεί να υλοποιηθεί μέσω ευρωπαϊκών εταιρικών σχέσεων **που θεσπίζονται σύμφωνα με [τον κανονισμό «Ορίζων Ευρώπη» στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών]**. Συγκεκριμένα, μπορούν να συμπεριληφθούν οι συνεισφορές σε υφιστάμενες ή νέες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υπό μορφή κοινών επιχειρήσεων που δημιουργούνται βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ. Για τις εν λόγω συνεισφορές, ισχύουν οι διατάξεις περί ευρωπαϊκών συμπράξεων στο πλαίσιο του [κανονισμού Ορίζων Ευρώπη, πρέπει να προστεθεί παραπομπή].

Άρθρο 16

Ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας

1. Κατά το πρώτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, δημιουργείται αρχικό δίκτυο **ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας**.
2. Για τους σκοπούς της δημιουργίας του δικτύου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κάθε κράτος μέλος ορίζει, **σύμφωνα με τις εθνικές του διαδικασίες**, υποψήφιες οντότητες [...] με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) κατάλληλες ικανότητες που σχετίζονται με τις λειτουργίες των **ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 6 και ικανότητες σε έναν ή περισσότερους τομείς που προσδιορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2**.
 - β) κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομή **που απαιτούνται για την εκτέλεση των λειτουργιών που προσδιορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 6**.
 - γ) επιχειρησιακά και νομικά μέσα για την εφαρμογή των κανόνων διοικητικής, συμβατικής και δημοσιονομικής διαχείρισης που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο.
 - δ) κατάλληλη χρηματοοικονομική **βιωσιμότητα, που καταδεικνύεται, κατά περίπτωση, μέσω** εγγυήσεων, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των πόρων της Ένωσης που θα κληθεί να διαχειριστεί η συγκεκριμένη οντότητα.
3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με την επιλογή των οντοτήτων που αποτελούν το αρχικό δίκτυο [...] **σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 27α παράγραφος 2 λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τη γνώμη κάθε κράτους μέλους πριν από την επιλογή ευρωπαϊκού κόμβου ψηφιακής καινοτομίας στο έδαφός του**. Οι οντότητες αυτές επιλέγονται από την Επιτροπή, μεταξύ των υποψήφιων οντοτήτων που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:
 - α) τον διαθέσιμο προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση του αρχικού δικτύου.
 - β) την ανάγκη διασφάλισης, μέσω του αρχικού δικτύου, ότι θα καλυφθούν οι ανάγκες της βιομηχανίας και των τομέων δημόσιου συμφέροντος και ότι θα υπάρξει πλήρης και ισορροπημένη γεωγραφικής κάλυψη.

4. **Ακολουθώντας ανοικτή και ανταγωνιστική διαδικασία, και λαμβανομένης ιδιαιτέρως υπόψη της γνώμης κάθε κράτους μέλους πριν από την επιλογή ευρωπαϊκού κόμβου ψηφιακής καινοτομίας στο έδαφός του, η Επιτροπή επιλέγει [...]** πρόσθετους ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας [...] σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 27α παράγραφος 2 [...], με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται [...] **ευρεία γεωγραφική κάλυψη σε όλη την Ευρώπη.** Ο αριθμός των οντοτήτων του δικτύου [...] **καλύπτει τη ζήτηση για τις υπηρεσίες του κόμβου** στο [...] συγκεκριμένο κράτος μέλος και πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένας **ευρωπαϊκός κόμβος ψηφιακής καινοτομίας ανά κράτος μέλος.** Για την αντιμετώπιση των ειδικών περιορισμών που αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ, μπορούν να οριστούν συγκεκριμένες οντότητες για να καλύψουν τις ανάγκες τους.
- 4α. **Οι ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας διαθέτουν ουσιαστική συνολική αυτονομία προκειμένου να καθορίζουν τις μεθόδους [...]** οργάνωσης, σύνθεσης και εργασίας τους.
- 5[...]. **Οι ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας [...]** συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος [...] **επιτελώντας τις ακόλουθες λειτουργίες προς όφελος της βιομηχανίας της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ και των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης, καθώς και του δημόσιου τομέα:**
- α) **ευαισθητοποιούν και παρέχουν απευθείας, ή διασφαλίζουν την πρόσβαση σε, εμπειρογνωμοσύνη, τεχνογνωσία και υπηρεσίες ψηφιακού μετασχηματισμού, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού [...]**
- β) **διευκολύνουν τη μεταφορά εμπειρογνοσίας και τεχνογνωσίας μεταξύ των περιφερειών, ιδίως μέσω της δικτύωσης των ΜΜΕ και των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης, που είναι εγκατεστημένες σε μία περιφέρεια, με ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, εγκατεστημένους σε άλλες περιφέρειες, που είναι οι πλέον κατάλληλοι για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών·**
- γ) **παρέχουν απευθείας, ή διασφαλίζουν την πρόσβαση σε, θεματικές υπηρεσίες, [...]** ιδίως υπηρεσίες που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και την κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη, σε **δημόσιες** διοικήσεις, οργανισμούς του δημόσιου τομέα, ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Οι [...] **ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας** μπορούν να εξειδικεύονται σε ειδικές θεματικές υπηρεσίες και δεν είναι αναγκαίο να παρέχουν όλες τις θεματικές υπηρεσίες **ή να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές σε όλες τις κατηγορίες οντοτήτων** που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο· **και**
- δ) να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 4, Προηγμένες Ψηφιακές Δεξιότητες.
- 6[...]. **Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος [...]** οι ευρωπαϊκοί κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας [...] λαμβάνουν χρηματοδότηση με τη μορφή επιχορηγήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 17

Επιλέξιμες δράσεις

1. Μόνο οι δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και στα άρθρα 4 έως 8 θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
2. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις δράσεις καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών.

Άρθρο 18

Επιλέξιμες οντότητες

1. [...]
- [...]1. Οι ακόλουθες **νομικές** οντότητες είναι επιλέξιμες:
 - α) οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε:
 - i) κράτος μέλος ή σε υπερπόντια χώρα ή έδαφος που συνδέεται με το κράτος αυτό·
 - ii) τρίτες χώρες που συνδέονται με το πρόγραμμα·
 - β) κάθε νομική οντότητα που έχει συσταθεί δυνάμει του δικαίου της Ένωσης ή των διεθνών οργανισμών.
- [...]2. Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το πρόγραμμα είναι κατ' εξαίρεση επιλέξιμες για να συμμετάσχουν σε ειδικές δράσεις, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. **Οι εν λόγω οντότητες επωμίζονται το κόστος της συμμετοχής τους εκτός αν ορίζεται άλλως στα προγράμματα εργασίας.**
- [...]3. Τα φυσικά πρόσωπα δεν είναι επιλέξιμα, εκτός από τις επιχορηγήσεις που παρέχονται βάσει του ειδικού στόχου 4. Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες.

[...]4. Το πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 23 μπορεί να προβλέπει ότι η συμμετοχή περιορίζεται μόνο στους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη ή στους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη και συγκεκριμένες συνδεδεμένες ή άλλες τρίτες χώρες για λόγους ασφαλείας ή για δράσεις που σχετίζονται άμεσα με τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ. **Οποιοσδήποτε περιορισμός της συμμετοχής νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες πρέπει να είναι σύμφωνος με τους όρους και τις προϋποθέσεις της σχετικής συμφωνίας.**

6. [...]

[...] 5. Το πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 23 μπορεί να προβλέπει ότι μπορούν να υποβληθούν προτάσεις από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή από διεθνείς οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φορείς που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Επιχορηγήσεις

Η χορήγηση και η διαχείριση των επιδοτήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον τίτλο VIII του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 20

Κριτήρια ανάθεσης

1. Τα κριτήρια ανάθεσης καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) την ωριμότητα της δράσης κατά την ανάπτυξη του έργου·
 - β) τη βασιμότητα του προτεινόμενου σχεδίου υλοποίησης·
 - γ) [...]

[...]γ) την ανάγκη υπέρβασης χρηματοδοτικών εμποδίων, όπως η έλλειψη χρηματοδότησης από την αγορά.[...]
2. [...] **Λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία, ανάλογα με την περίπτωση:**
 - [...] **α) επίδραση της ενωσιακής στήριξης ως κινήτρου για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις·**
 - β) [...] [...] αναμενόμενες οικονομικές, κοινωνικές, κλιματικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις [...]**
 - [...] **γ) [...] προσβασιμότητα και ευκολία πρόσβασης στις αντίστοιχες υπηρεσίες·**
 - [...] **δ) [...] διευρωπαϊκή διάσταση·**
 - [...] **ε) [...] ισόρροπη γεωγραφική κατανομή σε όλη την Ένωση [...] [...]**
 - [...] **στ) [...] ύπαρξη μακροπρόθεσμου σχεδίου βιωσιμότητας·**
 - [...] **ζ) [...] συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα της Ένωσης.**

Άρθρο 20α

Αξιολόγηση

Σύμφωνα με το άρθρο 150 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι αιτήσεις επιχορήγησης [...] αξιολογούνται από επιτροπή αξιολόγησης η οποία μπορεί να απαρτίζεται εν όλω ή εν μέρει από εξωτερικούς ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Συνδυαστικές πράξεις

Οι συνδυαστικές πράξεις που αποφασίζονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος εκτελούνται σύμφωνα με τον {κανονισμό InvestEU} και τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 22

Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα, **συμπεριλαμβανομένων κονδυλίων υπό επιμερισμένη διαχείριση**, μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά [...] στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι δύο συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες κάθε συνεισφέροντος ενωσιακού προγράμματος ισχύουν για την αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης, και η στήριξη από τα διάφορα ενωσιακά προγράμματα μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους της στήριξης.
- [2. Οι δράσεις στις οποίες έχει απονεμηθεί πιστοποίηση σφραγίδας αριστείας ή οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές [...] προϋποθέσεις:
 - α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - β) συμμορφώνονται με τις ελάχιστες ποιοτικές απαιτήσεις της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
 - γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών.

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, [...] το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + ή το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο [67] παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) XX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] και το άρθρο [8] του κανονισμού (ΕΕ) XX [Χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής], εφόσον οι δράσεις αυτές συμβαδίζουν με τους στόχους του σχετικού προγράμματος. Εφαρμόζονται οι κανόνες του ταμείου που παρέχει τη στήριξη [...].]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 23

Προγράμματα εργασίας

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Τα εν λόγω προγράμματα εργασίας εγκρίνονται ως πολυετή προγράμματα [...] που **καλύπτουν έναν ή περισσότερους Ειδικούς Στόχους**. Εάν δικαιολογείται από ειδικές ανάγκες εφαρμογής, μπορούν επίσης να εγκριθούν ως ετήσια προγράμματα [...].
3. Τα πρώτα πολυετή προγράμματα εργασίας επικεντρώνεται στις δραστηριότητες που ορίζονται στο παράρτημα 1 και εξασφαλίζει ότι οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη δεν παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση. Τα επόμενα προγράμματα εργασίας μπορεί να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που δεν αναφέρονται στο [...] εν λόγω παράρτημα, υπό τον όρο ότι αυτές είναι σύμφωνες με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, όπως προβλέπεται στα άρθρα 4 – 8.
4. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προβλέπεται για τις συνδυαστικές πράξεις.
5. Τα προγράμματα εργασίας για τον Ειδικό Στόχο [...] 2 Τεχνητή νοημοσύνη, τον Ειδικό Στόχο 4 Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και τον Ειδικό Στόχο 5 Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα και για πιθανές άλλες δράσεις υπό άμεση διαχείριση για τον Ειδικό Στόχο 1 Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και τον Ειδικό Στόχο 3 Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη εγκρίνονται από την Επιτροπή μέσω [...] εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 27α παράγραφος 2.

Άρθρο 24

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Οι δείκτες για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 καθορίζονται στο παράρτημα II.
2. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 27 για την τροποποίηση του παραρτήματος II προκειμένου να επανεξετάζει ή να συμπληρώνει τους δείκτες, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, καθώς και να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό με διατάξεις για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση και τα αποτελέσματα του προγράμματος συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης και στα κράτη μέλη.
4. Οι επίσημες στατιστικές της ΕΕ, όπως οι τακτικές στατιστικές έρευνες για τις ΤΠΕ χρησιμοποιούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ερωτώνται και συμμετέχουν μαζί με την Eurostat για τον αρχικό σχεδιασμό και την επακόλουθη ανάπτυξη στατιστικών δεικτών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος και για την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Άρθρο 25

Αξιολόγηση προγράμματος [...]

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη της εκτέλεσης του προγράμματος. **Η ενδιάμεση αξιολόγηση αποτελεί τη βάση για την προσαρμογή της εκτέλεσης του προγράμματος, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις νέες σχετικές τεχνολογικές εξελίξεις.**
3. Αφού ολοκληρωθεί η εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη ύστερα από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του προγράμματος.

4. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις αξιολογήσεις διασφαλίζει ότι τα δεδομένα για την αξιολόγηση του προγράμματος συλλέγονται αποτελεσματικά, αποδοτικά, εγκαίρως και με τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας από τους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης.
5. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 26

Λογιστικοί έλεγχοι

1. Οι λογιστικοί έλεγχοι σχετικά με τη χρήση της συνεισφοράς της Ένωσης που διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων και άλλων από εκείνα που ενεργούν κατ' εντολή των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, αποτελούν τη βάση της συνολικής διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 127 του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το σύστημα ελέγχου διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα.
3. Οι λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών διενεργούνται με συνεπή τρόπο σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
4. Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου, η στρατηγική του λογιστικού ελέγχου μπορεί να βασίζεται στον δημοσιονομικό έλεγχο αντιπροσωπευτικού δείγματος δαπανών. Το εν λόγω αντιπροσωπευτικό δείγμα θα συμπληρώνεται από στοιχεία που επιλέγονται βάσει εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με τις δαπάνες.
5. Οι δράσεις που λαμβάνουν σωρευτική χρηματοδότηση από διάφορα προγράμματα της Ένωσης υποβάλλονται μόνο μία φορά σε λογιστικό έλεγχο, ο οποίος καλύπτει όλα τα σχετικά προγράμματα και τους αντίστοιχους ισχύοντες κανόνες.

Άρθρο 27

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 24 ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 24 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες οι οποίοι ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί βάσει του άρθρου 24 τίθεται σε ισχύ **μόνο** αν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 27α

Διαδικασία επιτροπής

1. **Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή συντονισμού του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη. Η επιτροπή αυτή είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**
- [...]2. **Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Εφόσον τρίτη χώρα συμμετέχει στο πρόγραμμα αυτό με απόφαση βάσει διεθνούς συμφωνίας ή δυνάμει άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα χορηγεί στον αρμόδιο διατάκτη, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τα απαραίτητα δικαιώματα και την πρόσβαση ώστε να είναι σε θέση να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Ενημέρωση, επικοινωνία, διαφήμιση, πολιτική υποστήριξη και διάδοση

1. Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους) παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας για το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.
3. Το πρόγραμμα παρέχει υποστήριξη για την ανάπτυξη πολιτικής, την προβολή, την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση των δραστηριοτήτων και την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών στους τομείς που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8.

Άρθρο 30

Κατάργηση

[...] Η απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι την περάτωσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰ και δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240⁴¹, η οποία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις σχετικές δράσεις μέχρι την περάτωσή τους.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που απαιτούνται για την εξασφάλιση της μετάβασης μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που θεσπίστηκαν δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240⁴².
3. Όπου είναι απαραίτητο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις και για μετά το 2027, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών των τηλεπικοινωνιών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1336/97/ΕΚ (ΕΕ L 86 της 21.3.2014, σ. 14).

⁴¹ Απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα.

⁴² Απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

[...] Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

Για το Συμβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τεχνική περιγραφή του προγράμματος: αρχικό πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων

Οι αρχικές δραστηριότητες του προγράμματος θα εκτελούνται σύμφωνα με την ακόλουθη τεχνική περιγραφή:

Ειδικός Στόχος 1. Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων

Το πρόγραμμα υλοποιεί την ευρωπαϊκή στρατηγική για την ΥΥΕ στηρίζοντας ένα πλήρες οικοσύστημα της ΕΕ το οποίο θα παρέχει τις ικανότητες ΥΥΕ και δεδομένων που χρειάζεται η Ευρώπη για να ανταγωνίζεται σε παγκόσμιο επίπεδο. Η στρατηγική αυτή αποσκοπεί στην ανάπτυξη μιας υποδομής ΥΥΕ και δεδομένων παγκόσμιας κλάσης με υπολογιστικές ικανότητες εξακλίμακας έως το 2022-2023, και εγκαταστάσεων μεταεξακλίμακας έως το 2026-2027, γεγονός που θα επιτρέψει στην ΕΕ να αποκτήσει τη δική της ανεξάρτητη και ανταγωνιστική τεχνολογία ΥΥΕ, να επιτύχει την αριστεία στις εφαρμογές ΥΥΕ και να διευρύνει τη διαθεσιμότητα και χρήση της ΥΥΕ.

Οι αρχικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

1. Ένα πλαίσιο από κοινού προμηθειών που καθιστά δυνατή τη χρήση προσέγγισης από κοινού σχεδιασμού για την απόκτηση [...] ενός ολοκληρωμένου δικτύου ΥΥΕ παγκόσμιας κλάσης, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής υπερυπολογιστικής εξακλίμακας (που εκτελεί δέκα εις τη δεκάτη ογδόη πράξεις ανά δευτερόλεπτο) και της υποδομής δεδομένων. Θα είναι εύκολα προσβάσιμο σε [...] δημόσιους και ιδιωτικούς χρήστες ιδίως σε ΜΜΕ, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται, και [...] στο πλαίσιο έρευνας με δημόσια χρηματοδότηση [...], σύμφωνα με τον {κανονισμό σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων}.
2. Ένα πλαίσιο από κοινού προμηθειών για μια υποδομή υπερυπολογιστικής μεταεξακλίμακας (που εκτελεί δέκα εις την εικοστή πρώτη πράξεις ανά δευτερόλεπτο), συμπεριλαμβανομένης της ενοποίησής της με τεχνολογίες κβαντικής υπολογιστικής.
3. Συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ και επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους για τη στήριξη της ανάπτυξης, της προμήθειας και της λειτουργίας της εν λόγω υποδομής.
4. Δικτύωση των ικανοτήτων ΥΥΕ και δεδομένων των κρατών μελών και στήριξη στα κράτη μέλη που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις ικανότητες ΥΥΕ ή να αποκτήσουν νέες.
5. Δικτύωση των Κέντρων Δεξιοτήτων ΥΥΕ, τουλάχιστον ενός ανά κράτος μέλος και συνδεδεμένου με τα εθνικά κέντρα υπερυπολογιστικής για την παροχή υπηρεσιών ΥΥΕ στον βιομηχανικό κλάδο (ιδίως στις ΜΜΕ), τα πανεπιστήμια και τις δημόσιες διοικήσεις.
6. Εγκατάσταση έτοιμης προς χρήση/λειτουργικής τεχνολογίας: η υπερυπολογιστική ως υπηρεσία που προέρχεται από έρευνα και καινοτομία για την οικοδόμηση ενός ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού οικοσυστήματος ΥΥΕ που θα καλύπτει το σύνολο των τμημάτων της επιστημονικής και βιομηχανικής αλυσίδας (υλισμικό, λογισμικό, εφαρμογές, υπηρεσίες, διασυνδέσεις και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες).

Ειδικός Στόχος 2. Τεχνητή νοημοσύνη

Το πρόγραμμα, αφενός, θα αναπτύξει και θα ενισχύσει βασικές ικανότητες τεχνητής νοημοσύνης στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των πόρων δεδομένων και των αποθετηρίων αλγορίθμων, καθιστώντας τις προσβάσιμες από όλες τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις, και, αφετέρου, θα προωθήσει την ενίσχυση και τη δικτύωση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού **TN και όσων δημιουργήθηκαν πρόσφατα** στα κράτη μέλη.

Οι αρχικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

1. Δημιουργία κοινών ευρωπαϊκών χώρων δεδομένων οι οποίοι θα συγκεντρώνουν δημόσιες πληροφορίες σε ολόκληρη την Ευρώπη, **μεταξύ άλλων από την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα**, και θα καταστούν πηγή εισαγωγής δεδομένων για λύσεις TN. Οι χώροι αυτοί θα είναι [...] ανοικτοί στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Για να αυξηθεί η χρήση τους, τα δεδομένα εντός ενός χώρου θα πρέπει να καθίστανται [...] διαλειτουργικά, **ιδίως [...] μέσω [...] μορφοτύπων δεδομένων που θα είναι ανοικτοί, μηχανικώς αναγνώσιμοι, τυποποιημένοι και τεκμηριωμένοι**, τόσο στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όσο και εντός τομέων και μεταξύ τομέων (σημασιολογική διαλειτουργικότητα).
2. Ανάπτυξη κοινών ευρωπαϊκών **βιβλιοθηκών ή διεπαφών με** βιβλιοθήκες αλγορίθμων που θα είναι **εύκολα** προσβάσιμες από όλους **με βάση δίκαιους και εύλογους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις**. Οι επιχειρήσεις και ο δημόσιος τομέας θα είναι σε θέση να εντοπίζουν και να αποκτούν οποιαδήποτε λύση ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες τους.
3. Συνεπένδυση με τα κράτη μέλη σε χώρους αναφοράς παγκόσμιας κλάσης για πειραματισμό και δοκιμές σε πραγματικές εγκαταστάσεις με επίκεντρο τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης σε βασικούς τομείς όπως η υγεία, η γεωσκόπηση/παρακολούθηση του περιβάλλοντος, **οι μεταφορές και η κινητικότητα**, η προστασία, η μεταποίηση ή τα δημόσια οικονομικά, καθώς και σε άλλους τομείς δημόσιου συμφέροντος. Οι τόποι αυτοί θα πρέπει να είναι ανοικτοί σε όλους τους παράγοντες παντού ανά την Ευρώπη και να συνδέονται με το δίκτυο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Θα πρέπει να είναι εξοπλισμένοι **ή συνδεδεμένοι με** μεγάλες εγκαταστάσεις υπολογιστικής και χειρισμού δεδομένων, καθώς και με τις πλέον προηγμένες τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, συμπεριλαμβανομένων αναδυόμενων τομέων, [...] **μεταξύ των οποίων** η νευρομορφική υπολογιστική, η βαθιά μάθηση ή η ρομποτική.

Ειδικός Στόχος 3. Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη

Το πρόγραμμα προάγει **την ενίσχυση, την ανάπτυξη και την απόκτηση** βασικών ικανοτήτων για την εξασφάλιση της ψηφιακής οικονομίας, της κοινωνίας και της δημοκρατίας της ΕΕ ενισχύοντας το βιομηχανικό δυναμικό και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, καθώς και βελτιώνοντας τις ικανότητες τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα για την προστασία των πολιτών και επιχειρήσεων στην Ευρώπη από απειλές στον κυβερνοχώρο, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της εφαρμογής της οδηγίας για την ασφάλεια των δικτύων και των πληροφοριών.

Οι αρχικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του στόχου αυτού περιλαμβάνουν:

1. Συνεπένδυση με τα κράτη μέλη σε προηγμένο εξοπλισμό, υποδομές και τεχνογνωσία κυβερνοασφάλειας που χρειάζονται για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας και της ψηφιακής ενιαίας αγοράς γενικότερα. Τούτο θα μπορούσε να περιλαμβάνει επενδύσεις σε κβαντικές εγκαταστάσεις και πόρους δεδομένων για την κυβερνοασφάλεια, την επίγνωση της κατάστασης στον κυβερνοχώρο, καθώς και άλλα εργαλεία που θα διατεθούν στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα σε ολόκληρη την Ευρώπη.
2. Κλιμάκωση των υφιστάμενων τεχνολογικών ικανοτήτων και δικτύωση των κέντρων ικανοτήτων στα κράτη μέλη, και μέριμνα ώστε οι εν λόγω ικανότητες να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του δημοσίου τομέα και του βιομηχανικού κλάδου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που ενισχύουν την κυβερνοασφάλεια και την εμπιστοσύνη στο πλαίσιο της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.
3. Εξασφάλιση της ευρείας εγκατάστασης [...] **αποτελεσματικών λύσεων αιχμής** στους τομείς της κυβερνοασφάλειας και της εμπιστοσύνης [...] σε όλα τα κράτη μέλη. Τούτο περιλαμβάνει [...] **την ενίσχυση** της προστασίας και της ασφάλειας [...] **των προϊόντων, από τον σχεδιασμό τους έως τη διάθεσή τους στο εμπόριο.**
4. Παροχή στήριξης για να εξαλειφθεί το έλλειμμα δεξιοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, π.χ. με την εναρμόνιση των προγραμμάτων δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας, την προσαρμογή τους σε συγκεκριμένες τομεακές ανάγκες και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε στοχευμένα μαθήματα εξειδικευμένης κατάρτισης.

Ειδικός Στόχος 4. Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες

Το πρόγραμμα θα στηρίζει την εύκολη πρόσβαση του σημερινού και του μελλοντικού εργατικού δυναμικού σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, ιδίως υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, τεχνητής νοημοσύνης, **ανάλυσης μαζικών δεδομένων**, καταναμημένου καθολικού (π.χ. τεχνολογίας αλυσίδας συναλλαγών, γνωστής ως «blockchain») και κυβερνοασφάλειας προσφέροντας, **μεταξύ άλλων**, στους σπουδαστές, τους πρόσφατα αποφοιτήσαντες και τους [...] **σημερινούς** εργαζομένους, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται, τα μέσα για να αποκτούν και να αναπτύσσουν τις δεξιότητες αυτές.

Οι αρχικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

1. Πρόσβαση σε κατάρτιση κατά την εργασία μέσω συμμετοχής σε πρακτική άσκηση σε κέντρα δεξιοτήτων και σε εταιρείες που χρησιμοποιούν προηγμένες **ψηφιακές** τεχνολογίες.
2. Πρόσβαση σε μαθήματα προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών που θα προσφέρονται από [...] **ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικά ιδρύματα και φορείς επαγγελματικής πιστοποίησης της βιομηχανίας** σε συνεργασία με τους φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα (τα θέματα [...] **αναμένεται να καλύπτουν** την τεχνητή νοημοσύνη, την κυβερνοασφάλεια, το καταναμημένο καθολικό (π.χ. blockchain), την ΥΥΕ και τις κβαντικές τεχνολογίες).
3. Συμμετοχή σε βραχυπρόθεσμα, εξειδικευμένα μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης που έχουν πιστοποιηθεί εκ των προτέρων, για παράδειγμα στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

Οι παρεμβάσεις θα επικεντρώνονται σε [...] **προηγμένες** ψηφιακές δεξιότητες που αφορούν συγκεκριμένες τεχνολογίες.

Όλες οι παρεμβάσεις θα σχεδιάζονται και θα υλοποιούνται [...] μέσω **άμεσης διαχείρισης**. Ο[...]ι **ευρωπαϊκοί** κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, όπως ορίζονται στο άρθρο [...]16, [...] **ενεργούν ως φορείς διευκόλυνσης για τις ευκαιρίες κατάρτισης, εξασφαλίζοντας επαφές με τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

Ειδικός Στόχος 5. Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

I. Οι αρχικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό τομέων δημοσίου συμφέροντος περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

[...]

1. Εκσυγχρονισμός των δημόσιων διοικήσεων:

- 1.1. Στήριξη στα κράτη μέλη για την εφαρμογή των αρχών της Δήλωσης του Τάλιν σχετικά με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε όλους τους τομείς πολιτικής, δημιουργώντας, όπου χρειάζεται, τα αναγκαία μητρώα και διασυνδέοντάς τα, τηρώντας πλήρως τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων.
- 1.2. Στήριξη για τον σχεδιασμό, την πιλοτική εφαρμογή, την εγκατάσταση, τη συντήρηση και την προώθηση ενός συνεκτικού οικοσυστήματος διασυνοριακών υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών, καθώς και διευκόλυνση απρόσκοπτων διατεματικών, ασφαλών, διαλειτουργικών, πολυγλωσσικών και διαλειτουργικών διασυνοριακών ή διατομεακών λύσεων και κοινών πλαισίων εντός των δημόσιων διοικήσεων. Θα περιλαμβάνονται επίσης μεθοδολογίες για την εκτίμηση των επιπτώσεων και των οφελών.
- 1.3. Στήριξη για την αξιολόγηση, την επικαιροποίηση και την προώθηση υφιστάμενων κοινών προδιαγραφών και προτύπων, καθώς και για την εκπόνηση, τη δημιουργία και την προώθηση νέων κοινών προδιαγραφών, ανοικτών προδιαγραφών και προτύπων μέσω των πλατφορμών τυποποίησης της Ένωσης και σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης, κατά περίπτωση.
- 1.4. Συνεργασία προς την κατεύθυνση ενός ευρωπαϊκού οικοσυστήματος για αξιόπιστες υποδομές που χρησιμοποιούν **πιθανόν** υπηρεσίες και εφαρμογές κατανεμημένου καθολικού (π.χ. blockchain), συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για τη διαλειτουργικότητα και την τυποποίηση, καθώς και της ενθάρρυνσης της ανάπτυξης διασυνοριακών εφαρμογών της ΕΕ.

2. Υγεία⁴³

- 2.1. Μέριμνα ώστε οι πολίτες της ΕΕ **να έχουν τον έλεγχο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τους και να μπορούν να έχουν πρόσβαση, να κοινοποιούν, να χρησιμοποιούν και να διαχειρίζονται τα προσωπικά τους δεδομένα υγείας με ασφαλή τρόπο διασυνοριακά, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική θέση τους ή τη θέση των δεδομένων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων**. Ολοκλήρωση της υποδομής ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και επέκτασή της με νέες ψηφιακές υπηρεσίες που σχετίζονται με την πρόληψη ασθενειών, την υγειονομική περίθαλψη και τη θεραπεία [...] και στήριξη της ανάπτυξής τους, με την αξιοποίηση [...] ευρείας υποστήριξης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της ΕΕ και από τα κράτη μέλη, ιδίως στο πλαίσιο του δικτύου ηλεκτρονικής υγείας σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας 2011/24/ΕΕ.

⁴³ COM(2018) 233 final σχετικά με τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα της υγείας και της περίθαλψης στην ψηφιακή ενιαία αγορά, την ισχυροποίηση των πολιτών και την ανάπτυξη μιας υγιέστερης κοινωνίας

- 2.2. Μέριμνα ώστε να καταστούν διαθέσιμα δεδομένα καλύτερης ποιότητας για την έρευνα, την πρόληψη ασθενειών και την εξατομικευμένη ιατρική και περίθαλψη. Μέριμνα ώστε οι Ευρωπαίοι ερευνητές στον τομέα της υγείας και οι κλινικοί ιατροί να έχουν πρόσβαση στην αναγκαία κλίμακα πόρων (χώροι κοινόχρηστων δεδομένων, **συμπεριλαμβανομένων της αποθήκευσης και της υπολογιστικής δεδομένων**, εμπειρογνωσία και αναλυτικές ικανότητες) με στόχο την πραγματοποίηση πρωτοποριακών ανακαλύψεων για την αντιμετώπιση τόσο σοβαρών όσο και σπάνιων ασθενειών. Στόχος είναι η εξασφάλιση πληθυσμιακής κούρτης που θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 10 εκατομμύρια πολίτες. [...]
- 2.3. Μέριμνα ώστε να καταστούν διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία για την ενδυνάμωση των πολιτών και την προσωποκεντρική περίθαλψη, στηρίζοντας την ανταλλαγή καινοτόμων και βέλτιστων πρακτικών στην ψηφιακή υγεία, τη δημιουργία ικανοτήτων και την τεχνική βοήθεια, ιδίως για την κυβερνοασφάλεια, την τεχνητή νοημοσύνη και την ΥΥΕ.
3. Δικαστικός τομέας: παροχή της δυνατότητας απρόσκοπτης και ασφαλούς διασυνοριακής ηλεκτρονικής επικοινωνίας εντός των δικαστικών αρχών, καθώς και μεταξύ των δικαστικών αρχών και άλλων αρμόδιων φορέων στον τομέα της αστικής και ποινικής δικαιοσύνης. Βελτίωση της πρόσβασης σε νομικές και δικονομικές πληροφορίες και διαδικασίες για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους ασκούντες νομικά επαγγέλματα και τα μέλη του δικαστικού σώματος με σημασιολογικά διαλειτουργικές διασυνδέσεις με τις εθνικές βάσεις δεδομένων και τα εθνικά μητρώα, καθώς και με τη διευκόλυνση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών μέσω διαδικτύου. Προώθηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών για [...] **τον νομικό κλάδο** με βάση, **μεταξύ άλλων**, λύσεις τεχνητής νοημοσύνης που είναι πιθανόν να εξορθολογίσουν και να επιταχύνουν τις διαδικασίες (π.χ. εφαρμογές «νομικής τεχνολογίας», «legal tech»).
4. Μεταφορές, **κινητικότητα**, ενέργεια και περιβάλλον: ανάπτυξη των αποκεντρωμένων λύσεων και υποδομών που απαιτούνται για ψηφιακές εφαρμογές μεγάλης κλίμακας, όπως η **συνδεδεμένη αυτοματοποιημένη οδήγηση, τα μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα, οι ιδέες έξυπνης κινητικότητας**, οι έξυπνες πόλεις ή οι έξυπνες αγροτικές περιοχές προς στήριξη των μεταφορικών, ενεργειακών και περιβαλλοντικών πολιτικών, **σε συντονισμό με τις δράσεις για την ψηφιοποίηση των τομέων των μεταφορών και της ενέργειας στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».**
5. Εκπαίδευση, [...] πολιτισμός **και μέσα ενημέρωσης**: παροχή στους δημιουργούς [...], στον κλάδο της δημιουργικότητας **και στον πολιτιστικό τομέα** στην Ευρώπη πρόσβασης στις πλέον σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, από την τεχνητή νοημοσύνη έως την προηγμένη υπολογιστική. Αξιοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, **συμπεριλαμβανομένης της Europeana**, [...] για τη **στήριξη της εκπαίδευσης και της έρευνας και την προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας, της κοινωνικής συνοχής και της ευρωπαϊκής [...] κοινωνίας.** Παροχή στήριξης για τη διάδοση των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαίδευση **καθώς και σε πολιτιστικά ιδρύματα ιδιωτικής και δημόσιας χρηματοδότησης.**

[...]

6. Άλλες δραστηριότητες για την υποστήριξη [...] της ψηφιακής ενιαίας αγοράς [...], για παράδειγμα προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και ευαισθητοποίηση [...] των ανηλίκων, των γονέων και των εκπαιδευτικών όσον αφορά τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι ανήλικοι στο διαδίκτυο και τους τρόπους για την προστασία τους, [...] αντιμετώπιση [...] του εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο και της διάδοσης υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο διαδίκτυο με την υποστήριξη ενός πανευρωπαϊκού δικτύου κέντρων για ασφαλέστερη χρήση του διαδικτύου· προώθηση [...] μέτρων για τον εντοπισμό και την καταπολέμηση της σκόπιμης διάδοσης ψευδών πληροφοριών, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο τη συνολική ανθεκτικότητα της Ένωσης· υποστήριξη ενός παρατηρητηρίου της ΕΕ για την οικονομία των ψηφιακών πλατφορμών, καθώς και μελετών και δραστηριοτήτων ενημέρωσης των πολιτών.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως [...] 6 μπορούν εν μέρει να στηριχθούν από ευρωπαϊκούς κόμβους ψηφιακής καινοτομίας μέσω των ίδιων ικανοτήτων που έχουν αναπτυχθεί για να βοηθήσουν τη βιομηχανία στον ψηφιακό μετασχηματισμό της (βλ. σημείο II).

II. Αρχικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση της βιομηχανίας:

1. Συμβολή στην αναβάθμιση [...] του δικτύου **ευρωπαϊκών** κόμβων ψηφιακής καινοτομίας ώστε να εξασφαλίζεται πρόσβαση σε ψηφιακές ικανότητες σε κάθε επιχείρηση, ιδίως στις ΜΜΕ σε οποιαδήποτε περιφέρεια της ΕΕ. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως:
 - 1.1. Πρόσβαση στον Κοινό Ευρωπαϊκό Χώρο Δεδομένων, σε πλατφόρμες τεχνητής νοημοσύνης και σε ευρωπαϊκές εγκαταστάσεις ΥΥΕ για αναλύσεις δεδομένων και εφαρμογές μεγάλης υπολογιστικής έντασης
 - 1.2. Πρόσβαση σε εγκαταστάσεις δοκιμών τεχνητής νοημοσύνης μεγάλης κλίμακας και σε προηγμένα εργαλεία κυβερνοασφάλειας
 - 1.3. Πρόσβαση σε προηγμένες **ψηφιακές** δεξιότητες
2. Οι δραστηριότητες θα συντονίζονται και θα λειτουργούν συμπληρωματικά τόσο με τις δράσεις καινοτομίας που στηρίζονται ιδίως από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» όσο και με τις επενδύσεις σε **ευρωπαϊκούς** κόμβους ψηφιακής καινοτομίας που στηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Επιχορηγήσεις για εμπορική αναπαραγωγή είναι επίσης δυνατόν να παρέχονται από το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Στήριξη για τη χρηματοδότηση περαιτέρω βημάτων προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό θα εξασφαλιστεί με χρηματοδοτικά μέσα που κάνουν χρήση του προγράμματος InvestEU.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Δείκτες επιδόσεων

Ειδικός Στόχος 1 – Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων

- 1.1 Αριθμός υποδομών ΥΥΕ που αποκτώνται με από κοινού προμήθεια
- 1.2 Χρήση υπολογιστών εξακλίμακας και μεταεξακλίμακας συνολικά και ανά ομάδα ενδιαφερομένων (πανεπιστήμια, ΜΜΕ κ.λπ.)

Ειδικός Στόχος 2 – Τεχνητή νοημοσύνη

- 2.1 Συνολικό ποσό που συνεπενδύεται σε χώρους για πειραματισμό και δοκιμές
- 2.2 [...] Χρήση κοινών ευρωπαϊκών βιβλιοθηκών ή διεπαφών με βιβλιοθήκες αλγορίθμων, χρήση κοινών ευρωπαϊκών χώρων δεδομένων και χρήση χώρων για πειραματισμό και δοκιμές σχετικά με δραστηριότητες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό [...]

Ειδικός Στόχος 3 – Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη

- 3.1 Αριθμός υποδομών και/ή εργαλείων κυβερνοασφάλειας που αποκτώνται με από κοινού προμήθεια⁴⁴.
- 3.2 Αριθμός χρηστών και κοινοτήτων χρηστών που αποκτούν πρόσβαση σε ευρωπαϊκά μέσα κυβερνοασφάλειας

⁴⁴ Σε περίπτωση αιτήματος για την παροχή διευκρινίσεων, μπορούν να δοθούν οι ακόλουθες εξηγήσεις όσον αφορά τον εν λόγω δείκτη επιδόσεων:
Ως «υποδομές» νοούνται κατά κανόνα υποδομές έρευνας ή πειραματισμού, όπως πλατφόρμες δοκιμών, εικονικά περιβάλλοντα κυβερνοτεχνολογίας ή εγκαταστάσεις υπολογιστικής/επικοινωνίας. Οι υποδομές αυτές μπορούν να αφορούν μόνο δεδομένα ή/και λογισμικό, ή να περιλαμβάνουν υλικές εγκαταστάσεις.
Ως «εργαλεία» νοούνται κατά κανόνα οι υλικές συσκευές ή/και τα λογισμικά/αλγόριθμοι που χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση της ασφάλειας των συστημάτων ΤΠΕ.
Παραδείγματα τέτοιων εργαλείων είναι το λογισμικό ανίχνευσης εισβολών ή οι πόροι δεδομένων που καθιστούν δυνατή τη γνώση της κατάστασης των υποδομών ζωτικής σημασίας.
Η πρόταση του κέντρου ικανοτήτων επιτρέπει κάθε είδους προμήθεια, όχι μόνο την από κοινού προμήθεια: από το κέντρο ικανοτήτων ως ενωσιακού φορέα, από λοιπούς φορείς με τη βοήθεια ενωσιακής επιχορήγησης ή από διάφορα μέρη.

Ειδικός Στόχος 4 – Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες

4.1 Αριθμός [...] προσώπων που έχουν λάβει κατάρτιση για να αποκτήσουν προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες

4.2 Αριθμός επιχειρήσεων, **ιδίως ΜΜΕ**, που δυσκολεύονται να προσλάβουν ειδικούς σε θέματα ΤΠΕ

Ειδικός Στόχος 5 – Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

5.1 Υιοθέτηση των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών

5.2 Επιχειρήσεις με υψηλό βαθμό ψηφιακής έντασης

5.3 Ευθυγράμμιση των εθνικών πλαισίων διαλειτουργικότητας με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας

5.4 Αριθμός επιχειρήσεων και [...] οντοτήτων του δημόσιου τομέα [...] που έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Συνέργειες με άλλα προγράμματα της Ένωσης

- [...]1. Οι συνέργειες με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» εξασφαλίζουν τα εξής:
- α) Μολονότι διάφορα θεματικά πεδία τα οποία καλύπτονται από τα προγράμματα «Ψηφιακή Ευρώπη» και «Ορίζων Ευρώπη» συγκλίνουν, οι τύποι των δράσεων προς στήριξη, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και η λογική παρέμβασής τους διαφέρουν και αλληλοσυμπληρώνονται.
 - β) Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα παρέχει ευρεία στήριξη στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη, την επίδειξη, την πιλοτική εφαρμογή, την απόδειξη αρχών (proof-of-concept), τη δοκιμή και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των χρήσεων καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών πριν από την κυκλοφορία τους στην αγορά, ιδίως μέσω: i) ειδικού προϋπολογισμού για τον πυλώνα «Παγκόσμιες Προκλήσεις» στον τομέα «Ψηφιακές Τεχνολογίες και Βιομηχανία» για την ανάπτυξη τεχνολογιών ευρείας διάδοσης (τεχνητή νοημοσύνη και ρομποτική, διαδίκτυο επόμενης γενιάς, υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και μαζικά δεδομένα, βασικές ψηφιακές τεχνολογίες, συνδυασμός ψηφιακών με άλλες τεχνολογίες)· ii) της στήριξης των ηλεκτρονικών υποδομών στο πλαίσιο του πυλώνα «Ανοικτή Επιστήμη»· iii) της ενσωμάτωση της ψηφιακής διάστασης σε όλες τις παγκόσμιες προκλήσεις (υγεία, ασφάλεια, ενέργεια και την κινητικότητα, κλίμα, κ.λπ.)· και iv) της στήριξης για την ανάπτυξη πρωτοποριακών καινοτομιών στο πλαίσιο του πυλώνα «Ανοικτή Καινοτομία» (πολλές από τις οποίες θα συνδυάζουν ψηφιακές και υλικές τεχνολογίες).
 - γ) Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» θα επενδύει i) στην ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων στους τομείς της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας και των ψηφιακών δεξιοτήτων· και ii) στην εθνική και περιφερειακή ανάπτυξη, εντός ενός ενωσιακού πλαισίου, ψηφιακών ικανοτήτων και των πλέον σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών σε τομείς δημοσίου συμφέροντος (όπως στους τομείς της υγείας, της δημόσιας διοίκησης, της δικαιοσύνης και της εκπαίδευσης) ή εκεί όπου παρατηρείται ανεπάρκεια της αγοράς (όπως στην ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρών και μεσαίων).
 - δ) Οι ικανότητες και υποδομές του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη διατίθενται στους φορείς της έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που στηρίζονται μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», όπως δοκιμές, πειραματισμός και επίδειξη σε όλους τους τομείς και επιστημονικούς κλάδους.
 - ε) Δεδομένου ότι η ανάπτυξη νέων ψηφιακών τεχνολογιών ωριμάζει μέσω του «Ορίζων Ευρώπη», αυτές θα υιοθετηθούν και θα αναπτυχθούν σταδιακά από την «Ψηφιακή Ευρώπη».
 - στ) Οι πρωτοβουλίες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παρέχουν δεξιότητες και ικανότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσφέρονται στα κέντρα συστέγασης της κοινότητας γνώσης και καινοτομίας (KIC-Digital) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας, συμπληρώνονται με δημιουργία ικανοτήτων σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες με στήριξη από το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη.
 - ζ) Για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή έχουν δημιουργηθεί ισχυροί μηχανισμοί συντονισμού, οι οποίοι ευθυγραμμίζουν στο μέτρο του δυνατού όλες τις διαδικασίες που αφορούν τα δύο προγράμματα. Οι δομές διακυβέρνησής τους θα περιλάβουν όλες τις σχετικές υπηρεσίες της Επιτροπής.

- [...]2. Χάρη στις συνέργειες με τα ενωσιακά προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), εξασφαλίζονται τα εξής:
- α) Χρησιμοποιούνται ρυθμίσεις για συμπληρωματική χρηματοδότηση από προγράμματα της Ένωσης υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης και από το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη για τη στήριξη δραστηριοτήτων που δημιουργούν γέφυρες ανάμεσα στην έξυπνη εξειδίκευση και τη στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της ευρωπαϊκής οικονομίας **και κοινωνίας**.
 - β) Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στην ανάπτυξη και την ενίσχυση των περιφερειακών και τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας, [...] στον βιομηχανικό μετασχηματισμό **καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και της δημόσιας διοίκησης, δίνοντας με αυτόν τον τρόπο ώθηση στην εφαρμογή της Δήλωσης του Τάλιν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση**. Στη συνεισφορά του περιλαμβάνεται η στήριξη της ψηφιοποίησης της βιομηχανίας και της υιοθέτησης των αποτελεσμάτων, καθώς και η διάδοση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων λύσεων. [...]. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα συμπληρώνει και θα στηρίζει τη διακρατική δικτύωση και χαρτογράφηση των ψηφιακών ικανοτήτων ώστε αυτές να καταστούν προσβάσιμες στις ΜΜΕ και οι διαλειτουργικές λύσεις ΤΠ να καταστούν προσβάσιμες σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ.
- [...]3. Χάρη στις συνέργειες με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», εξασφαλίζονται τα εξής:
- α) Το μελλοντικό πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη εστιάζει στις ψηφιακές ικανότητες μεγάλης κλίμακας και στη δημιουργία υποδομών υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, τεχνητής νοημοσύνης, κυβερνοασφάλειας και προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων με στόχο να υιοθετηθούν και να αναπτυχθούν ευρέως ανά την Ευρώπη κρίσιμες καινοτόμες ψηφιακές λύσεις —υφιστάμενες ή υπό δοκιμή— εντός ενός ενωσιακού πλαισίου σε τομείς δημοσίου συμφέροντος ή εκεί όπου παρατηρείται ανεπάρκεια της αγοράς. Η Ψηφιακή Ευρώπη υλοποιείται κυρίως μέσω συντονισμένων στρατηγικών επενδύσεων με τα κράτη μέλη, ιδίως μέσω δημόσιων συμβάσεων για από κοινού προμήθεια ψηφιακών ικανοτήτων προς από κοινού χρήση σε ολόκληρη την Ευρώπη και μέσω δράσεων ενωσιακής κλίμακας που στηρίζουν τη διαλειτουργικότητα και την τυποποίηση ως μέρος της ανάπτυξης μιας ψηφιακής ενιαίας αγοράς.
 - β) Οι ικανότητες και υποδομές του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη καθίστανται διαθέσιμες για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων στον τομέα της κινητικότητας και των μεταφορών. Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» στηρίζει την ευρύτερη εφαρμογή και διάδοση καινοτόμων νέων τεχνολογιών και λύσεων στον τομέα της κινητικότητας και των μεταφορών.
 - γ) Θα συσταθούν μηχανισμοί συντονισμού, ιδίως μέσω των κατάλληλων δομών διακυβέρνησης.

[...]4. Χάρη στις συνέργειες με το Ταμείο InvestEU, εξασφαλίζονται τα εξής:

- α) Θα παρέχεται στήριξη μέσω χρηματοδότησης από την αγορά, συμπεριλαμβανομένης της επιδίωξης στόχων πολιτικής στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, βάσει του κανονισμού για το Ταμείο InvestEU. Η χρηματοδότηση από την αγορά θα μπορούσε να συνδυάζεται με στήριξη μέσω επιχορηγήσεων.
- β) Η πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδοτικά μέσα θα διευκολυνθεί με τη στήριξη που παρέχουν οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας.

[...]5. Χάρη στις συνέργειες με το πρόγραμμα Erasmus, εξασφαλίζονται τα εξής:

- α) Το πρόγραμμα θα στηρίζει την ανάπτυξη και την απόκτηση των προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων που χρειάζονται για την ανάπτυξη τεχνολογιών αιχμής όπως η τεχνητή νοημοσύνη ή η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, σε συνεργασία με τους σχετικούς κλάδους.
- β) Το τμήμα του Erasmus που αφορά τις προηγμένες δεξιότητες θα συμπληρώνει τις παρεμβάσεις του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη που αποσκοπούν στην απόκτηση δεξιοτήτων σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα, μέσω εμπειριών κινητικότητας.

5α. Οι συνέργειες με το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» εξασφαλίζουν ότι:

- α) **το υποπρόγραμμα MEDIA του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» υποστηρίζει πρωτοβουλίες που μπορούν να έχουν πραγματικό αντίκτυπο στους τομείς σε όλη την Ευρώπη, διευκολύνοντας την προσαρμογή της στον ψηφιακό μετασχηματισμό·**
 - β) **το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη παρέχει, μεταξύ άλλων, στους δημιουργούς, στον κλάδο της δημιουργικότητας και στον πολιτιστικό τομέα στην Ευρώπη πρόσβαση στις πλέον σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, από την τεχνητή νοημοσύνη έως την προηγμένη υπολογιστική·**
- 6. θα εξασφαλισθούν συνέργειες με άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες της ΕΕ για ικανότητες/δεξιότητες.**